

Kontrola ezarri baño len auzi asko erabagi bear ei da

Ori dala - ta, egunik ezin izentau izan dabe

GURE IDAZLIAK

Enbaita'ar Ederne, "Txindokumia" izan
ordaz Mixika'tik idazten dauan emakume
argia.

Atzo egin ne bana

GOIZEAN

Ogetik luferatu, eskuak garbontzi-
ratu, garmoa bertaratu, prakak esku-
ratu, iztarak praktaratu, anakak oñe-
korratu, pautoak eskaratzaratu, es-
kupañoa gerratu, gorputza iturritan-
tzatu, legorria matratzaratu, besoak
malratu, kafilua bertaratu, kafe-esnea
katilozatu, kolorea ontzizatu, edatekoa
espaneratu, eztafiratu eta urdaleratu;
korteza soñeratu, aterkina besaperatu
ta gorputza kaleratu.

GOZALDU OSTEAN

Izparingia eskuratu, begiak izparin-
gatu, izparak adimeneratu, egumero-
koa sakelatu, oñak landolatu, gor-
putza silaratu, gogoa laneratu, eskua
idazkorratu, idazkorrak idazkuron-
tzatu, izkiak papeleratu, amalaui bi-
dar erloyua sakeletik kemporatu, bes-
te ainhaz bidat begiak erloyoratu, arau-
si bakotxean erpurnu agoratu, bazka-
ria gogoratu, papalak bast-feratu, iz-
tarak gorantzatu, besoak zerurantzatu,
tu naglak urutirantzatu, gorputza ala-
diratu, anakak kaleratu ta goseak etxe-
ratu.

ETXEAN

Giltza zuloatu, atea atzerantzatu,
gorputza auzerantzatu, txarteza kaka-
ratu, aterkina aterkitontzatu, siera
hurdiratu, platera ondoratu, lapikoia
platereratu, zapateroa teneboreatu,
tenedora agoratu, tremesa aginetaratu,
tu yateko, bafuratu, gosa engañatu
ta burua batzokiratu.

BATZOKIAN

Mofoya neuganatu, kafia agoratu,
txokora espaneratu, keya zabairatu,
boriketea gerakontuetaratu, bost pese-
lako etidoro bat mairatu, mofoya mor-
sakaratu, diru txilid egin eskuratu ta
orjalindu barik kanporatu

AFAL ORDUAN

Maya ezin ornikekaratu, patatarik
ezin sendiratu, oriyorik ezin porueta-
ratu, afaririk ezin gauratu, erdi go-
sez gelaratu, tripa utsez lotaratu ta
anesetan gudat amaitu dala penlatu.

PAGADOL

"EZ SARTZEA BATZORDEAREN BATZARA"

Londres.—"Ez sartzea Batzordea-
ren azkenengo Batzafean erabagi
oneitxek artu dabe:

Gudari ta guda-tresnak sartzea oso-
rik galarazoko dauan kontrol-lega-
len-bai-len jartea ta lege ori azkar
onartu dagien eztabaidetan aldirik ez
galtzea; 2'gen. kontrol legeoi ezarte-
ko bear diranak gertetea; 3'gen. kon-
trol ori belearazo bear dauenen es-
kubideak zeindtu ta "ez sartzeko" ba-
tzarekin batera edo batza ofen-arauz
kontrol lejiok bete al dagizan-eduko
eskubideak emon.

ALEMANIA'KO ORDEZKARIA INGLATERA'N

Londres.—Von Ribbentrop, Alema-
nia'ko Ordezkaririk lord Halifax iker-
tu dau. Iker ori ixilpean gorde dabe.
Von Ribbentrop ta lord Halifax'ek
izan daben bafiketaldj ofetan, beste
olako jardunetan ezan oi dau aitzin
emotzilerik, be, ez da izan. Itxura
dagonez Alemania'k bere aginpidea
zabaltzearen barik, bere len-gaien
beari zanafeen gura dauz luralde ba-
ri edo koloniak. Oraingoz Alemania'k
berak eskubidea dauana ontzat emon
eta Frantzia'k eta Inglaterra'k kendu
eutezan luraldietan agiripide anura
emoten ba-duatsoe, naiko izango
yako.

Europa'n bakea zaintzen lagunkide
izan nai ba-daike Hitler'ek, eskuma-
rak koloniarik biurtzerik nai izan
ezaten. Inglaterra biurtuko ez dautso-
nik ez dau esan.

ALKAR-ARTU DABE

New York.—"Ford" olaetako langile
ta ugazabat atundu dirala diñue andik
yatorkuzan izparak.

Nasteko dira

Italiar eta aleman egazkiñak Zaragoza'n

Barcelona.—Efi Zaintza'ko arazuen idaz-
kariak azalpen batzuk egin ditu.

Adizkide bidez, ixi-xilian, jakin dituen
izparak emon ditu. Zaragoza'n gertatuko,
24.000 aleman ei dagoz eta Aragon'eko
egazkin zelayetan lengoen ganera, 12 egaz-
kin italiar dagoz eta 24 alemandajak.

ROMA'N USTE DANEZ INGALATE-
RA'KO GOBERNUA AUSI-EGINEAN
DAGO TA LASTER JAUIZIKO DA

Roma.—Inglaterra'ko Gobernuu ur-
duri dauke Italia ta Alemania'ko ba-
riak. Italia'ren eta Alemania'ren jo-
kare dala-t. Gobernukoen artean ezla-
baida sakonak izan dira-ta, alkar-artu
ezin orek laster apurtuko dau Gober-
nuoi.

ORETXEK BAI MOROI

Bucarest.—43 egunen buruan gaste
guztiak bitxabal ta burnibide gintzara
izungura-legortzara beartuko dauzan
lege bari bat emongo dabe.

GOBERNUA JAUSI?

Paris.—Frantzia'ko Gobernuak diru
autuetan izan dauzan ostopoak dirala-
ta. Gobernu'koren batzuk jaurgotik
aterako ete diran diño "L'Ebro, k."

BATZARA ATZERATU

Tokio.—Il onen 14'gnerarte Batzara
atzeratzea erabagi dau Gobernuak Gu-
da ta Itxas-arazo-Zaingoetan egin nai
ebezan dirutza aldaketak dirala-ta atze-
ratu ei-dau.

"KIZKITZA" IL DA

Arantzadi'ar Engartzi, "Kizkitza" izen-
aldizkariaren banakolea, atzo go-
xaldian il zan Bilbao'n. Arana-Goiri geure irakaslearen lenengoetako adizki-
de miña izan zan eta Euzkadi'ko idazlerik argiena be bai. Goyan bego
"Kizkitza" zanaren gogoa.

EGUNON

Bari samingafia dogu gaur gure irakurleentzat. Arantzadi eta Etxebe-
tiat'ar Engartzi, "Kizkitza" sasi izenarekin gure egunkari eta astekarietan
ofen bari idazten eban idazle efime, beti-betiko alidendu yaku gure ondo-
tik. Bere arimean gorantz egazturik, umezurtz utzi gaitu abertzale guztiak.

Goiko Jaun Onak oñan nai izan daualarik, Beragana eroan dau "Kizki-
tza" zanaren gogoa; Beto bedi Goikoaren naya!

Gazterik, orduan euskaldun guztiak Ebroz beste alderantzia begira aur-
kitzen ziran eta, atzeri usalindun alderdi batean sarturik bizi izan zan "Kiz-
kitza" ospatua; baña gure irakurle maite Sabin argink abertzale ikurina za-
baldu, eta Euzkadi osaren ingumetarik edatu orduror, an agertu yakou
gartsu ta adoretu, zindo ta sendo, bere ondolik afexkero agundo ez alden-
tze; bere indar eta alegin guztiak aberi alderako izan ziran ordutik au-
ferra, eta ez dau utzi bere eskuetatik aberi-ikurin ori, erioz goxo goxoaren
aitsoan bere bizitza garbi-garbia kokatu artean.

Amalika idazlan eder, amalika irakaspen xamur egiña dogu gaur, "Kiz-
kitza" maitagarria! Abertzale edo abertzale usalnetko egunkari ta astekari
guzti-guztietan ikusi izan dogu aspaldiko, urbetan bere luma trebea, beti
bere, Eleiza Ama Donearen alde egiteko eta aberia gorabuteko, gertu.

Beratu izan dogu, eta gu, utzik egite, bildur barik idazten dogu gaur
emen, beratu izan dogu abertzaleen artean arlora euskaldunik geyen ekari
izan dauan idazlea.

Eriozta onekin ba, Euzkadi'k bere semerik bulariguenetarik bat galdu
egin daua autortu bear dogu, eta guk bariz, analirik miñenetarikoa.

Yaso daigun biotza abertzaleak altsan daigun gogoa Goiko Jaunaganan-
tza eta baruko nagabea agertu bear ekoan, eraletako samintasuna lukeko
gora bera ziztrinatarako gorderik, katolikoaq garesan aldetik beintzat, gure
arimako sen eta men guztiakin lagundu dagiogun gaur, gure arteik gor-
putzez betiko alidendu yakun lagun, aña eta aberikide zindo-zindo oneri otai
eta afeñ ugari zerurantz zuzendurik, areñ arimeak betiko, zoriona tortu da-
gian.

Emen, lufean, gure artean gelditzen diran bere sendi eta sentitarteko la-
gun begikoak tamalidke gaituea yakun begie.

Goyan bego Arantzadi eta Etxebeitiat'ar Engartzi zanaren gogoa.

ARUGAIN.

Londres'ko gobernuaren mikereriak-bide naste barriren bat sortuko ete dan diño "L'Humanite" k

Paris.—Europa'n bakea ezarteko bide-
okereaz duala "ez sartzea" Batzorde
txikia uste dau "L'Humanite, k. Aldi
lari oneitan kontrol-Batzordeak artu
dauzan erabagiak ez azaltzea kaltegarri
ta galtzide da izparingiofen aburuz.

Laterie' ta batzei yagokuazan esku-
bideen-arika jokatu dira-ta, Ginebra'n
eta kontrol-Batzordean ez dogu zifhe-
terik.

Blum Gobernuaren eta Inglaterra'ko
Jaungo'aren ardurarik ezaren alabeafez

gaituean dogu Laterie-guztiok nastuko
dauzan auzia. Auzi ori Europa'ko on-
damendi lenen ta gero ludi guztiko
galbide izango da "L'Humanite, ren
eritxia.

Blum'ek jafaitu izan daben bidea,
ondo yentorkuen Alemania'ri ta Italia'n
euren amuak egi biurtuteko, gura-adi
ña gudari España'ratuteko ta Erkal
Gobernuu zapaltzeko, Oker jokatu dau
Blum'ek.

ADORETU DAITEZEN AGURA

Bruselas.—Gizartekari zala Batzafean
lendakariak España'ko Erkal-Gobernuu
ri Malaga gaitze ren izan daben nai-
gabaz azalduaz ta eri-aldelele Gudaro-
teakuaq adoretu daitezau ta len-baiten
uri buru jtzera menderratu dagien ale-
giñak-alegin egin dagiezele eskutua.
idazti bat zuzendu dautso.

ESI-BARUAN DAGOZAN GUDARIAK

Malaga.—20.000 gudari inguru esi-
-baruan dauke paxistak ta aren men-
de jausi beara izango dabe gudariok
Paxistak Malaga'n sartu ziranak ber-
tan bera laga ebezau izkifluak bost
mila gudarik Loja ta Antequera'ko
mendj aldalzetan, be, ba-ei dira gu-
dari talde batzuk, baña goseak ilte-
rik nai ez ba-dabe, lapufetan asi be-
afa izango dabe.

OREIK DOZAK SAGAR-ALEAK!

Paris.—Kantauri-Itxasoan egunotan
dan deporalik nora-ez-ara egozan
lerkaiak Frantzia'ko itxasertzertuntz
erian dauz. Arcachon'en eta Re ugari-
e-inguruan idoro dabez lergai batzuk
ta Brest'etik egazkiñak atara dira ler-
gaiok lartuteko asmoz.

LUTERO'N ERASTUNA SALDU

Viena.—Lutero'n ezkontza-erastuna
1.500 dolaratan saldu dabe.

Havre.—Washington'en dagon France'
ko ordezkaritzako burua, Bonet, New
York'erantzia doian ixontzi baten sartu da.

Ondasun eta diru arazurik ez ei dauka
erabagiteko, norbaitzuk orixe esan daben
aren.

Amayur'ko berriak

Aramayona uri polit ontan gaude
Amayur deritzan Euzko-gudarosteko
sai bat. Pozarik pozez arkitzen gara.
Baña... Bilbao aldean gure lagun ba-
tzuk badirala oroituz, eta egun oieta-
ko jaiak alkarrekin ez ospatzea... nik
zer dakit zer esan?

"Uztur" bat, "Aritzetako Praixku",
eta beste asko geyag, tolosa' geranek
ez al dakizute guk emen, San Blas'ko
jaiak ospatu ditugula? Zuek etziñan-
ten oroituko? Ba, gu, bai!

Emen ikaragarriko jaiak egin ditu-
gu, batetik beribila oneste, bestetik
ikurifaren onespina, ta... ta... ta... ga-
fiera. San Blas'era ez gijuzen eman-
ge baña Aramayon'ko eri guztia ari-
turikan utzi genduan.

Emen ikusiko, zenduten gure lagun
on degun Leunda'tar Bitore, bere la-
gun, Zubizaretat'ar Ane zuala, biak ain
edertik azaldu ziran beren poltxatua-
kin, sinista zazute.

Amayur'ko guztiak ta aloka jo, eta
geroztikian esku guztiak uratu ziteze-
lak, "baja'kin" daude. Gurekin ez egon
biar egun artan, "Uztur" ta Aritze-
tako Praixku!

Bukatu baño len, eskarak eman be-
arean gera, jai ortarak, ezetasun guz-
tik eman zizkigutela gure agintari
agurgarri Leunda'tar Bitore Rezola'tar
Erupin ta... ta... batez ere, Zubi-
zarat'ar Ane' ta, baita ere Mokoroa'
tar Anastasi tolosa' jaupariari, ta ga-
fiera, tolosa' azaldu ziranentzako ere
bai.

Zankinka ere egin genduan. "Uztu-
re, k" du itza berekin.

BIZARGIN.

TXIRI.

GURE GUDARIAK

Loyola gudarosteko gudariburu nagusia, Ja-
kano'tar Lin-beste agindari bi lagun dau-
zala yaku.

Euzko luginen alde

NOIZ ALKARTUKO GARA?

Saritan idatzi da geure euzko-lugin
gustijai dei egiten alkartu dategan,
eta alkartasun onen bidez indar geyago
euki dayen euren artu-emon eta beste
araso gustijetan.

Geure euzko-luginak biar-biarekua
dabe aldi onetan euren saldu-erosi eta
beste gora-bera gustijak ondo atundu
eta edertu bixiteko bazkun berarizko
bat, ardi-galdubak lez ibili ez'dategan
orain arte lez bata batetik eta uren-
gua galduta.

Lugin bat zarataka ari-aren ez'dau-
tso inok zarata ofei garantzirik emon-
go, eta bai egingo dabe bafe eta burle
luginaren lepotik baña lugin gustijak
alkartasun on baten bidez amaita ba'
leude, ez'litzakez ixango, gaur lez oin-
peratubak; danen indaragaz euraq ixan-
go litzakez beste gustijai itzala emon-
go leukiuenak eurenak ditubez indar
andijak eta.

Eri gustijetan dagoz anatasun edo
bazkunak—eta eri askotan, lau edo
bost dira—euren abereen zoritxar eta
beste gaxo gustijetan lagunduteko, ba-
ña luginaren jana ez'da amaitute abe-
reakaz, luginak ba'dabez beste biztanle
gustijak lez euren uan-etori eta artu-
emonak eta saritan aurkituten dira
beste batzuben laguntasuna biar-da-
bela.

Geure luginak ba'legoz danak alkar-
tuta Euzko-Nekazari-Bazkuna'n, eri
bakotzian euren batzordeko edo beste
curak egokijean deritxoan agindarijakaz,
alkari euren abere zoritxara atundu ja-
teko, soloko ongari, tramankulubak
erosi, sendikoen zoritxaratan lagundu,
abere eta beste etxe gustijentzako osa-
garriak erosi, eta beste gauza askota-
rak, zehen zorioneak eta zehen
edertu bixiteko litzakez orain ain oinpe-
ratuta eta nekatsu bixi diran geure
lugin agurgarriok.

Luginak: noz artian ibiliko zara ar-
di galduen antzera ainbeste arerijon
erdijan?

Ez'dozube egin orain artian naiko
inorentzako? Ez'dozube ikusten alde
gustijetarik zobei bultzaka eta ken-
duten dabilizala?

Luginak urduri ibili gararik one-
njan eta alkaru Euzko-Nekazari-Baz-
kuna'n eta ikusiko, dozube zehen ondo
begiratubak ixango zaren ludi gusti-
jen aurian zeben ixardijak ori-ta ge-
yago biar dau-ta.

Baranbio aldian au artian guran gudari talde bat, mendian esi-zain egon on-
doren, atsedenduten urira jatsila.

Kortabaria gudataldia euren ikurina onestu ondoren Begoña'ko Andren elei-
zatik ateratzian.

- ERIJETATIKO IZPAKAK

Gernika

Loyola guda-taldearen ikurina-onespenaren bari, beste idazleen batek emongo gelaokan, egunak aurera joan jataz.

Otarri eta enparauk mututu diran ezker, neuk ekin bearko.

Eresbatzaren goiz-erai alayak itzafatu genduzan igandean Gero, txistulariak aurretik zirala, soka-muturak ibili zan kalerik-kale, algarra eta neska-mutikoez postasun artean.

Bederatzi ta erdjetan jaupa izala, Mi ren Neskatzen ertxandean. Eleiza gurtza gudaritzaren lagunez bete-beterik. Guda buruzagiez gañera Gernika'ko abertzale guztiok Uriburu-Batzakeko lelakari, endore eta zinegotziak aurre, tik genduzala an izan gihan.

Ondian, jaupa-eremola, jaupari-gudaria. Goyan, txaueskifan be gudaritzaupari gastea.

Txauneskildari onexen izenik ezta- kit baña, atsamarak ariñak eta gogo ertiliaria euka-an arin erakutsi euskun. Aren gozo txauneskifia jo beara!

Jauparen amayen "Librame" Pero- si'rena abestu eundun, al-izan gendun ondon abestu be.

Ikufin onespene, gero. Itzaldi sutsu aberkoia dondian bertatik Gernika'ko ertxandean sekula entzun ezalako

egitsua eta biotza postutuko itzaldia, gañera.

Geure jkurin atzalpena-eta, eleizan esan al-doguzan artean, ezkayabixak bide okeretik, ofaitino!

Eleiz-atadira guztiok: Euzko-Aben- daren Ereserkija; argazkijak, eta Laz- kan, buruzagi argjaren zin-itzaldi ego- ki-egokla.

Onan itz-dagien buruzagia, guda -oñetan be, "gizona" izango dala esan bearko. ¡Ederki esanda! Labur baña ez gitzilegi ez lafegi!

Eta gudarjak, kalerik-kale, eresbatza eta onelsi ziran ikufin biak aurretik zi- tuzala, euren gudetxera.

Eguberdiok amabietan eres-taldia. "Gasteiz", biribilketia; "Ramontxu", Pieme'rena; "Escenas pintorescas", Massene'vñak, eta Guridi'ren "El Ca- seria", ren. Asiorea ederto jo - zituzan gudaritza-eres-batzak.

Ariñeketak, ari-jasotzaleak, aizkola- ri eta pelotariak. Euzko-kiriojak, bein- tzat, goizean eta aratsaldian.

Eta gero dantzea: azkatua eta ita- mala! alkar-dantza zikiña bere bai.

Jai edef gurtia zikiñez eta orbanez bete eban dantza nastaua.

Gernika'ko emakumak lastef euren asafia erakutsi eben, baña, alperik, ofe- zetarak, gura dau soin-azkatasuna?

Euzkotara ez ekube aztu erderarik blafezkoa da jan-bixitzarako ta, baño, erabili eta ikasi egixube euzkera Euz- kad'i'ren mintzoera bakafa.

IXAKA.—Elgoibartar idazle jatofa ere astaftez etofila emen agurtu dogu. Euzko-Langil'ren "San Andres" guda- ri salako eresbatzian el-dago. Eta eme- tik aufera bere bixitza emen ixango el-dau. Postutzen gara laguntzara Ongi etori zure efira.

ARANTZ ETA ONANTZ. — Emen izan ziran ontsu ikertalditxo bat egi- ten etofita Bilbao'ko eruki-etxeko ka- pelana dan Bilbao'tar Kepa apaiz agur- garija eta Begonia'ko txauñburu argi- ja dau Untzeta jauna, Agur ta eske- rik ask, zuben ikertaldijagafirik.

Guda aldiya asi danik onantza itxa- so ziaf ibili ondoren etxeratu da atse- den aldiya igaroten etofita Bilbao'tar Julien eta Dondit'ar Gerarda ontzi-bu- ruak ongi etofiri.

Baiza Ufengoetxea bermeotaf eres- lari bixkafa be "San Andres" gudari sajidiko eresbatzaren zuzendari dala bere taldegaz emen aurrkitzen da. Poz- tuten gara.

ARATUSTIAK.—Aurten inok jakin barik igaro yarkuz jolasgari egunok. Bai dago zizua.

ANTZERKIA.—Elkin eta ekibian da biltza emeko antzeziarijak zerbatxu eralduteko asmoz. Aufera mutilik.

UTIKIDI.

BILBAO'RI.—Lengo igandian guk ere zerbatxugaz lagundutajaren edo "Euzkadi" ixendun egazkijari lateri- purratu gintzan seiren bat gaste.

Egun onetan euzko-analtasuna gaste- tasuna, dautza, eresi, kirol, osasuna, bizkortasuna dana egon "San Mames" kiroltoke apanian. Baña, ze giti ki- si entzun ta agiri zan euzko-gogua.

Euzkerea. — Aberi bixitziaren kifiyua auxe da. Elja: Ama elia. Abenderi onek galdu ezker bere gogo tzaugari edo ikuro

zetarak, gura dau soin-azkatasuna?

Euzkotara ez ekube aztu erderarik blafezkoa da jan-bixitzarako ta, baño, erabili eta ikasi egixube euzkera Euz- kad'i'ren mintzoera bakafa.

IXAKA.—Elgoibartar idazle jatofa ere astaftez etofila emen agurtu dogu. Euzko-Langil'ren "San Andres" guda- ri salako eresbatzian el-dago. Eta eme- tik aufera bere bixitza emen ixango el-dau. Postutzen gara laguntzara Ongi etori zure efira.

ARANTZ ETA ONANTZ. — Emen izan ziran ontsu ikertalditxo bat egi- ten etofita Bilbao'ko eruki-etxeko ka- pelana dan Bilbao'tar Kepa apaiz agur- garija eta Begonia'ko txauñburu argi- ja dau Untzeta jauna, Agur ta eske- rik ask, zuben ikertaldijagafirik.

Guda aldiya asi danik onantza itxa- so ziaf ibili ondoren etxeratu da atse- den aldiya igaroten etofita Bilbao'tar Julien eta Dondit'ar Gerarda ontzi-bu- ruak ongi etofiri.

Baiza Ufengoetxea bermeotaf eres- lari bixkafa be "San Andres" gudari sajidiko eresbatzaren zuzendari dala bere taldegaz emen aurrkitzen da. Poz- tuten gara.

ARATUSTIAK.—Aurten inok jakin barik igaro yarkuz jolasgari egunok. Bai dago zizua.

ANTZERKIA.—Elkin eta ekibian da biltza emeko antzeziarijak zerbatxu eralduteko asmoz. Aufera mutilik.

UTIKIDI.

BILBAO'RI.—Lengo igandian guk ere zerbatxugaz lagundutajaren edo "Euzkadi" ixendun egazkijari lateri- purratu gintzan seiren bat gaste.

Egun onetan euzko-analtasuna gaste- tasuna, dautza, eresi, kirol, osasuna, bizkortasuna dana egon "San Mames" kiroltoke apanian. Baña, ze giti ki- si entzun ta agiri zan euzko-gogua.

Euzkerea. — Aberi bixitziaren kifiyua auxe da. Elja: Ama elia. Abenderi onek galdu ezker bere gogo tzaugari edo ikuro

zetarak, gura dau soin-azkatasuna?

Euzkotara ez ekube aztu erderarik blafezkoa da jan-bixitzarako ta, baño, erabili eta ikasi egixube euzkera Euz- kad'i'ren mintzoera bakafa.

IXAKA.—Elgoibartar idazle jatofa ere astaftez etofila emen agurtu dogu. Euzko-Langil'ren "San Andres" guda- ri salako eresbatzian el-dago. Eta eme- tik aufera bere bixitza emen ixango el-dau. Postutzen gara laguntzara Ongi etori zure efira.

ARANTZ ETA ONANTZ. — Emen izan ziran ontsu ikertalditxo bat egi- ten etofita Bilbao'ko eruki-etxeko ka- pelana dan Bilbao'tar Kepa apaiz agur- garija eta Begonia'ko txauñburu argi- ja dau Untzeta jauna, Agur ta eske- rik ask, zuben ikertaldijagafirik.

Guda aldiya asi danik onantza itxa- so ziaf ibili ondoren etxeratu da atse- den aldiya igaroten etofita Bilbao'tar Julien eta Dondit'ar Gerarda ontzi-bu- ruak ongi etofiri.

Baiza Ufengoetxea bermeotaf eres- lari bixkafa be "San Andres" gudari sajidiko eresbatzaren zuzendari dala bere taldegaz emen aurrkitzen da. Poz- tuten gara.

ARATUSTIAK.—Aurten inok jakin barik igaro yarkuz jolasgari egunok. Bai dago zizua.

ANTZERKIA.—Elkin eta ekibian da biltza emeko antzeziarijak zerbatxu eralduteko asmoz. Aufera mutilik.

UTIKIDI.

BILBAO'RI.—Lengo igandian guk ere zerbatxugaz lagundutajaren edo "Euzkadi" ixendun egazkijari lateri- purratu gintzan seiren bat gaste.

Egun onetan euzko-analtasuna gaste- tasuna, dautza, eresi, kirol, osasuna, bizkortasuna dana egon "San Mames" kiroltoke apanian. Baña, ze giti ki- si entzun ta agiri zan euzko-gogua.

Euzkerea. — Aberi bixitziaren kifiyua auxe da. Elja: Ama elia. Abenderi onek galdu ezker bere gogo tzaugari edo ikuro

zetarak, gura dau soin-azkatasuna?

Euzkotara ez ekube aztu erderarik blafezkoa da jan-bixitzarako ta, baño, erabili eta ikasi egixube euzkera Euz- kad'i'ren mintzoera bakafa.

IXAKA.—Elgoibartar idazle jatofa ere astaftez etofila emen agurtu dogu. Euzko-Langil'ren "San Andres" guda- ri salako eresbatzian el-dago. Eta eme- tik aufera bere bixitza emen ixango el-dau. Postutzen gara laguntzara Ongi etori zure efira.

ARANTZ ETA ONANTZ. — Emen izan ziran ontsu ikertalditxo bat egi- ten etofita Bilbao'ko eruki-etxeko ka- pelana dan Bilbao'tar Kepa apaiz agur- garija eta Begonia'ko txauñburu argi- ja dau Untzeta jauna, Agur ta eske- rik ask, zuben ikertaldijagafirik.

Euzkotara ez ekube aztu erderarik blafezkoa da jan-bixitzarako ta, baño, erabili eta ikasi egixube euzkera Euz- kad'i'ren mintzoera bakafa.

IXAKA.—Elgoibartar idazle jatofa ere astaftez etofila emen agurtu dogu. Euzko-Langil'ren "San Andres" guda- ri salako eresbatzian el-dago. Eta eme- tik aufera bere bixitza emen ixango el-dau. Postutzen gara laguntzara Ongi etori zure efira.

ARANTZ ETA ONANTZ. — Emen izan ziran ontsu ikertalditxo bat egi- ten etofita Bilbao'ko eruki-etxeko ka- pelana dan Bilbao'tar Kepa apaiz agur- garija eta Begonia'ko txauñburu argi- ja dau Untzeta jauna, Agur ta eske- rik ask, zuben ikertaldijagafirik.

Guda aldiya asi danik onantza itxa- so ziaf ibili ondoren etxeratu da atse- den aldiya igaroten etofita Bilbao'tar Julien eta Dondit'ar Gerarda ontzi-bu- ruak ongi etofiri.

Baiza Ufengoetxea bermeotaf eres- lari bixkafa be "San Andres" gudari sajidiko eresbatzaren zuzendari dala bere taldegaz emen aurrkitzen da. Poz- tuten gara.

ARATUSTIAK.—Aurten inok jakin barik igaro yarkuz jolasgari egunok. Bai dago zizua.

ANTZERKIA.—Elkin eta ekibian da biltza emeko antzeziarijak zerbatxu eralduteko asmoz. Aufera mutilik.

UTIKIDI.

BILBAO'RI.—Lengo igandian guk ere zerbatxugaz lagundutajaren edo "Euzkadi" ixendun egazkijari lateri- purratu gintzan seiren bat gaste.

Egun onetan euzko-analtasuna gaste- tasuna, dautza, eresi, kirol, osasuna, bizkortasuna dana egon "San Mames" kiroltoke apanian. Baña, ze giti ki- si entzun ta agiri zan euzko-gogua.

Euzkerea. — Aberi bixitziaren kifiyua auxe da. Elja: Ama elia. Abenderi onek galdu ezker bere gogo tzaugari edo ikuro

zetarak, gura dau soin-azkatasuna?

Euzkotara ez ekube aztu erderarik blafezkoa da jan-bixitzarako ta, baño, erabili eta ikasi egixube euzkera Euz- kad'i'ren mintzoera bakafa.

IXAKA.—Elgoibartar idazle jatofa ere astaftez etofila emen agurtu dogu. Euzko-Langil'ren "San Andres" guda- ri salako eresbatzian el-dago. Eta eme- tik aufera bere bixitza emen ixango el-dau. Postutzen gara laguntzara Ongi etori zure efira.

ARANTZ ETA ONANTZ. — Emen izan ziran ontsu ikertalditxo bat egi- ten etofita Bilbao'ko eruki-etxeko ka- pelana dan Bilbao'tar Kepa apaiz agur- garija eta Begonia'ko txauñburu argi- ja dau Untzeta jauna, Agur ta eske- rik ask, zuben ikertaldijagafirik.

Guda aldiya asi danik onantza itxa- so ziaf ibili ondoren etxeratu da atse- den aldiya igaroten etofita Bilbao'tar Julien eta Dondit'ar Gerarda ontzi-bu- ruak ongi etofiri.

Baiza Ufengoetxea bermeotaf eres- lari bixkafa be "San Andres" gudari sajidiko eresbatzaren zuzendari dala bere taldegaz emen aurrkitzen da. Poz- tuten gara.

ARATUSTIAK.—Aurten inok jakin barik igaro yarkuz jolasgari egunok. Bai dago zizua.

ANTZERKIA.—Elkin eta ekibian da biltza emeko antzeziarijak zerbatxu eralduteko asmoz. Aufera mutilik.

UTIKIDI.

BILBAO'RI.—Lengo igandian guk ere zerbatxugaz lagundutajaren edo "Euzkadi" ixendun egazkijari lateri- purratu gintzan seiren bat gaste.

Egun onetan euzko-analtasuna gaste- tasuna, dautza, eresi, kirol, osasuna, bizkortasuna dana egon "San Mames" kiroltoke apanian. Baña, ze giti ki- si entzun ta agiri zan euzko-gogua.

Euzkerea. — Aberi bixitziaren kifiyua auxe da. Elja: Ama elia. Abenderi onek galdu ezker bere gogo tzaugari edo ikuro

zetarak, gura dau soin-azkatasuna?

Euzkotara ez ekube aztu erderarik blafezkoa da jan-bixitzarako ta, baño, erabili eta ikasi egixube euzkera Euz- kad'i'ren mintzoera bakafa.

IXAKA.—Elgoibartar idazle jatofa ere astaftez etofila emen agurtu dogu. Euzko-Langil'ren "San Andres" guda- ri salako eresbatzian el-dago. Eta eme- tik aufera bere bixitza emen ixango el-dau. Postutzen gara laguntzara Ongi etori zure efira.

ARANTZ ETA ONANTZ. — Emen izan ziran ontsu ikertalditxo bat egi- ten etofita Bilbao'ko eruki-etxeko ka- pelana dan Bilbao'tar Kepa apaiz agur- garija eta Begonia'ko txauñburu argi- ja dau Untzeta jauna, Agur ta eske- rik ask, zuben ikertaldijagafirik.

Guda aldiya asi danik onantza itxa- so ziaf ibili ondoren etxeratu da atse- den aldiya igaroten etofita Bilbao'tar Julien eta Dondit'ar Gerarda ontzi-bu- ruak ongi etofiri.

Baiza Ufengoetxea bermeotaf eres- lari bixkafa be "San Andres" gudari sajidiko eresbatzaren zuzendari dala bere taldegaz emen aurrkitzen da. Poz- tuten gara.

ARATUSTIAK.—Aurten inok jakin barik igaro yarkuz jolasgari egunok. Bai dago zizua.

ANTZERKIA.—Elkin eta ekibian da biltza emeko antzeziarijak zerbatxu eralduteko asmoz. Aufera mutilik.

UTIKIDI.

BILBAO'RI.—Lengo igandian guk ere zerbatxugaz lagundutajaren edo "Euzkadi" ixendun egazkijari lateri- purratu gintzan seiren bat gaste.

Egun onetan euzko-analtasuna gaste- tasuna, dautza, eresi, kirol, osasuna, bizkortasuna dana egon "San Mames" kiroltoke apanian. Baña, ze giti ki- si entzun ta agiri zan euzko-gogua.

Euzkerea. — Aberi bixitziaren kifiyua auxe da. Elja: Ama elia. Abenderi onek galdu ezker bere gogo tzaugari edo ikuro

zetarak, gura dau soin-azkatasuna?

Euzkotara ez ekube aztu erderarik blafezkoa da jan-bixitzarako ta, baño, erabili eta ikasi egixube euzkera Euz- kad'i'ren mintzoera bakafa.

IXAKA.—Elgoibartar idazle jatofa ere astaftez etofila emen agurtu dogu. Euzko-Langil'ren "San Andres" guda- ri salako eresbatzian el-dago. Eta eme- tik aufera bere bixitza emen ixango el-dau. Postutzen gara laguntzara Ongi etori zure efira.

ARANTZ ETA ONANTZ. — Emen izan ziran ontsu ikertalditxo bat egi- ten etofita Bilbao'ko eruki-etxeko ka- pelana dan Bilbao'tar Kepa apaiz agur- garija eta Begonia'ko txauñburu argi- ja dau Untzeta jauna, Agur ta eske- rik ask, zuben ikertaldijagafirik.

Aiseden aldietan, gure gudariak ur-gardenetan garbitu oi-dira. Euzkotafa beti izan da garbitala, ta ointxe be, gudea ta garbitasuna alkarfegaz ezkondu oi-daber.

BILBAO'KO izparringijak diñuena

"Euzkadi"

"Civismo vasco. El valor de la disciplina." Ixerpuru onekaz asten da apafingi onen lenengo idazlana.

Euzkotafin eñi onzaletasuna agiritan iminen dauku, baña euzko eñijak ludjari erakusten dautsan gixabidja be.

Euzko-gudarijak guda onetan erakusten daben eñi zaletasuna ta abenda kementa, ereditzat aitzekuak dirala esan gura dau.

Euzkotafin inoz be ez eñi dira izan gu da zalak, gudearen areyuak baño, Orain, baña, eñi-azkatasunaren eta eñi-zorjio-aren areyuak eñi izan daben guda ezaz kafi au etxeko atietarano etoriten ikusi izan dabenian, gudaren areyuak dirala ba, euzkotafin oro zuzetu izan dira, ta Euz- kadik aldetutuko guda ofera urten.

Idazle argi batek, bein, euzkotafin bur- ruz, auxe esan eñi eban: suizafan antze- lnuak gintzala.

Eta beste idazle batek esan dauenez, su- zatat abertzaliak eñiten daben, beste au- eñi da: abertza aldetu baf daban, zo ur- tetik 45'eratetuak ba batera jagi, ta abertziaren aldeze jafi. Gudartza au, gu- daldijan bakafik eñiten eñi dabe. Gertal- dijan bafiz, gudarozte ixugafijak alpe- rkerijan eñi barik, bakotza bere etxian bixi ixaten eñi da, etxian edo al dan leku- ban lan-eginaz abertza ta sendijak aberats bixi dagixantat.

Eta gixabidetasunaren erakutsi geyago- rako, zo urtetik 45'eratetuak, euren gu- dari izkilubak aldiñ, edo bakotzak bere etxian ixaten eñi daber. Baña ez basatke- riz softuriko maxinatetan erabilteko, abe- rija aldetu baf daban aldetutuko ba- ño. Suiza'ko abertzaliak ori eñiten eñi dabe.

Eta euzkotafin be, antza dagonentz, bide bardiña datur. Ikusten doguentz, ba, len afatu dogun idazle zuzak euzkotafin al- de suizotafakirik esan eban, lafegikeri barik esanda dogala bayeztu leik. Guda- era ofeik dabezan suizotafakin antzeko ixtia. Onurakofa baño ez da izan be: espatzafat agertu gura gaituzen espa- ñaf gudaiburu asaldari-kin antzekotuta agertuta baño onurakofago. ¡Bai bein!

Eta gixabidetasunaren erakutsi geyago- rako, zo urtetik 45'eratetuak, euren gu- dari izkilubak aldiñ, edo bakotzak bere etxian ixaten eñi daber. Baña ez basatke- riz softuriko maxinatetan erabilteko, abe- rija aldetu baf daban aldetutuko ba- ño. Suiza'ko abertzaliak ori eñiten eñi dabe.

Eta euzkotafin be, antza dagonentz, bide bardiña datur. Ikusten doguentz, ba, len afatu dogun idazle zuzak euzkotafin al- de suizotafakirik esan eban, lafegikeri barik esanda dogala bayeztu leik. Guda- era ofeik dabezan suizotafakin antzeko ixtia. Onurakofa baño ez da izan be: espatzafat agertu gura gaituzen espa- ñaf gudaiburu asaldari-kin antzekotuta agertuta baño onurakofago. ¡Bai bein!

Eta gixabidetasunaren erakutsi geyago- rako, zo urtetik 45'eratetuak, euren gu- dari izkilubak aldiñ, edo bakotzak bere etxian ixaten eñi daber. Baña ez basatke- riz softuriko maxinatetan erabilteko, abe- rija aldetu baf daban aldetutuko ba- ño. Suiza'ko abertzaliak ori eñiten eñi dabe.

Eta euzkotafin be, antza dagonentz, bide bardiña datur. Ikusten doguentz, ba, len afatu dogun idazle zuzak euzkotafin al- de suizotafakirik esan eban, lafegikeri barik esanda dogala bayeztu leik. Guda- era ofeik dabezan suizotafakin antzeko ixtia. Onurakofa baño ez da izan be: espatzafat agertu gura gaituzen espa- ñaf gudaiburu asaldari-kin antzekotuta agertuta baño onurakofago. ¡Bai bein!

Eta gixabidetasunaren erakutsi geyago- rako, zo urtetik 45'eratetuak, euren gu- dari izkilubak aldiñ, edo bakotzak bere etxian ixaten eñi daber. Baña ez basatke- riz softuriko maxinatetan erabilteko, abe- rija aldetu baf daban aldetutuko ba- ño. Suiza'ko abertzaliak ori eñiten eñi dabe.

Eta euzkotafin be, antza dagonentz, bide bardiña datur. Ikusten doguentz, ba, len afatu dogun idazle zuzak euzkotafin al- de suizotafakirik esan eban, lafegikeri barik esanda dogala bayeztu leik. Guda- era ofeik dabezan suizotafakin antzeko ixtia. Onurakofa baño ez da izan be: espatzafat agertu gura gaituzen espa- ñaf gudaiburu asaldari-kin antzekotuta agertuta baño onurakofago. ¡Bai bein!

Eta gixabidetasunaren erakutsi geyago- rako, zo urtetik 45'eratetuak, euren gu- dari izkilubak aldiñ, edo bakotzak bere etxian ixaten eñi daber. Baña ez basatke- riz softuriko maxinatetan erabilteko, abe- rija aldetu baf daban aldetutuko ba- ño. Suiza'ko abertzaliak ori eñiten eñi dabe.

Eta euzkotafin be, antza dagonentz, bide bardiña datur. Ikusten doguentz, ba, len afatu dogun idazle zuzak euzkotafin al- de suizotafakirik esan eban, lafegikeri barik esanda dogala bayeztu leik. Guda- era ofeik dabezan suizotafakin antzeko ixtia. Onurakofa baño ez da izan be: espatzafat agertu gura gaituzen espa- ñaf gudaiburu asaldari-kin antzekotuta agertuta baño onurakofago. ¡Bai bein!

Eta gixabidetasunaren erakutsi geyago- rako, zo urtetik 45'eratetuak, euren gu- dari izkilubak aldiñ, edo bakotzak bere etxian ixaten eñi daber. Baña ez basatke- riz softuriko maxinatetan erabilteko, abe- rija aldetu baf daban aldetutuko ba- ño. Suiza'ko abertzaliak ori eñiten eñi dabe.

Eta euzkotafin be, antza dagonentz, bide bardiña datur. Ikusten doguentz, ba, len afatu dogun idazle zuzak euzkotafin al- de suizotafakirik esan eban, lafegikeri barik esanda dogala bayeztu leik. Guda- era ofeik dabezan suizotafakin antzeko ixtia. Onurakofa baño ez da izan be: espatzafat agertu gura gaituzen espa- ñaf gudaiburu asaldari-kin antzekotuta agertuta baño onurakofago. ¡Bai bein!

Eta gixabidetasunaren erakutsi geyago- rako, zo urtetik 45'eratetuak, euren gu- dari izkilubak aldiñ, edo bakotzak bere etxian ixaten eñi daber. Baña ez basatke- riz softuriko maxinatetan erabilteko, abe- rija aldetu baf daban aldetutuko ba- ño. Suiza'ko abertzaliak ori eñiten eñi dabe.

Eta euzkotafin be, antza dagonentz, bide bardiña datur. Ikusten doguentz, ba, len afatu dogun idazle zuzak euzkotafin al- de suizotafakirik esan eban, lafegikeri barik esanda dogala bayeztu leik. Guda- era ofeik dabezan suizotafakin antzeko ixtia. Onurakofa baño ez da izan be: espatzafat agertu gura gaituzen espa- ñaf gudaiburu asaldari-kin antzekotuta agertuta baño onurakofago. ¡Bai bein!

Eta gixabidetasunaren erakutsi geyago- rako, zo urtetik 45'eratetuak, euren gu- dari izkilubak aldiñ, edo bakotzak bere etxian ixaten eñi daber. Baña ez basatke- riz softuriko maxinatetan erabilteko, abe- rija aldetu baf daban aldetutuko ba- ño. Suiza'ko abertzaliak ori eñiten eñi dabe.

Alemania eta Italiako gobernuak laguntasun osoa egin dautsela, diño Franco'k

Cadiz'era eldu ziran italiarrak, 12.000 diru. - Australiar gobernuak bere ordezkariak nai ditu. - Gripe gexoa, Europa osoan. - Belgika'ko langilleak ez-sartzea eskatuten dabe España'ko auzian. - Ingeles Gobernuak erabagi zeatzik artu eziñik. - Paxisten diruak nok erantzunik ez. - Alemania kolonien billa jo ta su. - Ford olaetako oporra amaitu.

GAT'ZORTZI 12.000 ITALIAR EL-DU ZIRAN CADIZ'ERA
Londres.—España'ko izparrak jaso dituzte. Gubernu ingelesak, eta joan da 12.000 diru italiar gudarid eldu zira Cadiz'era. Italiar iru ontzi anditan eldu ziran.

JAPON ETA ITALIA ARTUEMONE-TAN

Tokio.—Italiar eta japonar ordezkariak salerosketa egiteko artuemon batzara egin dabe. Erbeste'ko Arazuen Zaingoa diñonez, Afrika-sorkaldean diran italiar kolonia d-lakoetako sal'erosi goraberak antolatuko omen da.

PARIS'KO ERAKUSKETAN EZ-BEARA

Paris.—Erakusketak orokorako barutian, prantzak burubidien lekuan, ez beara izan zan atzo. Andamio gaitan lanean ari zala lan gile talde bat, itzetik ortzera, bat batean, luera erosi zan. Zaurituak asko izan dira, ta batzuk erri andi dagoz.

AUSTRALIARAK IPAR AMERIKA'N

Londres.—Ingeles ordezkariak bertan, Washington'en, australiar Gobernuak bere ordezkari berezia izango dau laster. Azkatasun bidean aurrerantz egiteko bea'ko deritze asmo oferi.

EKAITZA ANATOLIA'N

Estambul.—Anatolia'ko itxasertzetan gundoko ekaitza sortu da. Uriola andiak izan dira eta basefi askotan kalte ugari egin ditu. Itota gelditu diranak, ainbat dira alde aretan.

GRIPPE, EUROPA OSOAN

Ginebra.—Europa osoan zabaldu da grippe dalakoa. Bañan batez ere, Ingeles'ko ego aldean eta Londres'en, Lateri'batza'ko azalpen idazkiak dakafenez.

Gexotan lau milioe baño geyago omen dira, ta Londres'en bertan bakarik 500 la gun il dira azkenengo iru aste oetan.

INGELES EN ARTEAN BE PAXIS-TAK

Londres.—Malta'ko ingeles agindari bik euren lekua utzi egin ditue. Bati au la kin danean, esame, andiak sortu dira. Ir-lasle bi dra lateri oteñok.

Malta'ko gauzetan ardura bage ta onu rarik lortzeke jokatu dabela ta, egeak geyago euren laguntasunik ez dabela bea, adirazi dautse, orde.

Malta'na baña, izparr ori ez da afagia izan, oteñatiriko bat, Bonello, Italiaren zabal-kunde zale agertu izan bait da s paldi omtan.

KANPOTARIK ESPANA'KO AUZIAN EZ DAITZEZELA SARTU ESKATZEN DABE BELGIKA'KO LANGILEAK TA ERITAR-BATZA GUZTIOK

Brusela.—Alderdi ta langile-batza guztien ordeze talde batek idatzi bat eruan dautso Gobernuari. España'ko geyea len-bai-len amaitu daiten siegi.

hak egin daguezala eskatzen dautso Go bernuari.

Malaga'tik igesi duazan emakume ta umez beterik Malaga'tik Almeria bi-tartean dagozan bitxibalek suagatu dabezan kanpoko guda-ontzi ta egazki-nek egin dabezan trizkantzak zeñen gorotogafiak diran azaltzen da idatzi ofetan.

LONDRES'ERA EDEN

Londres.—Oporak laga ta afapatsa Londres'era da Alemania'ko eta Italiak España'ratu dabezan gudarid - taldeak eta España'ra bidean dabezanak dira-la ta Londres'era-tu ei-da.

FRANCO'EN LOTSABAKOKERIA

Salamanca.—Franco gudalburuakin izan eban bariketa'diaren bari damotse irakurlel "Petit Soir" izparrigiaran izparrakio. Alemania'ko ta Italia'ko Gobernuak oso-oso-rik laguntzen dau-tela esan dautso ta Lateri ofetako Gudaroitela'ko gudarid-ak, be, ba -dauzala, Madrid'go guda-ontetan. Fran-co'en nabarmenkeria darakuskun izparr au zabaldu danean zer-esan aska sor-tu dau.

ALEMANDARAK ETA ITALIARAK IZAN DIRA

New York.—Gudarid-ak aztertzele ospetu dan amerikar Mr. Desvan'ek idatzi daugez alemandaren eta itali-aren laguntza ta Mussolini'k eta Hit-ler'ek igofu dauzan guda-ontziak izan ez ba-lira Malaga'n ez el-ziran sartuko paxistok. Idazle ofen eritxiak entzute aundia dabe, batez be, España'ko gu-deari buruz egin dauzanak.

PAXISTEN DIRU-BARIK EZ DA-BE ONTAT ARTU

Santiago de Chile.—Burgos'ko Go-bernuak egin dauan dirurik Valencia'kuak ontzat ez dabela artuko, aitzin emon dau España'ko Arazuen Zuzen-dari danak.

PAXISTEN ERPEPEAN MALAGA

Bayona.—Malaga'n lafi, be, lafi do-guz 10.000 gizease erall dabez. Ete-koak kanpuan dabezan ezkeretarak txarto aitzin dabez.

GOBERNUA OSATZERIA

Tokio.—Ondiño Gobernu'rik ez da egin eta Gudalburuen itzegikeriak ta agindu-naiak sortu dauan alkatu-ezi-ñoi dala-ta lafi, be, lafi dago japon.

KOLONIA EDO LURALDE BAREN-ESKE

Berlin.—Zurumuriu dabez Londres' eruntz urten dan Alemania'ko Orde-z-karia'k Ingalaterra'rekin artuemonetan astekotan dua ta artu-emonak asi dai-tezenean oraintsu Hitler'ek egin euzan eskabideak egiteko samua dau: luralde bari-an-eskean dua.

AZKESPENA

Mexico.—Lateri aretan daben ba-ke -al-diari zof yakola-ta, atxilotuta ego-zan politiko guztiei azkezpene damo-ten tege bat izenpetu dau Erkal-bu-ruiak.

Izpar itunak

Arantzadi jaunaren gorpu - lerra

Atzo, afatsaldeko irurretan izan zan Arantzadi'lar Engartzi euzkotat jato-ra zanaren gorpu-lofa.

Euzkadi'k bere seme argi onen eri-otzeaz aitu dauan atsekabe argiro agertu eban bertara eldu zan laguntza ugariak. Jendetza andia erri zan ordu-rako idakoaren etxe-ondora.

Eliz-gizonak gurutzeaz aurretik zi-ran, eta gure agindari abekideak joan ziran gorpuaren ufengo. Agite, Tote, Monzon eta Leizaola jaunak, Euzko -aldun Robles Arangiz ta Lasarte jau-nak, Jela-Alderdi'ko burukideak eta as-ko enparauko agindari ta eritar lauak. Askao kalea beteaz joan ziran abet-izale ta ez diranetan ainbat eta ain-bat "Kizkitza," ri azkenengo lagun-dutera.

Gaur, goizeko 9'an, Nikola deuna-ren elizan aren aldeko il-otyak izan: go dira.

Aitu begie batiro be aren senideak EGUNA'ren tamal-aguia. (G. B.)

ibarrangelua

Bijaf igandez afatsaldeko lauretan ixan-go dogun batzafara dei egiten dautzagu alderdikide gusitai. Ez begi alderdikide batek utzik emon.

U. B. B.—Idazkarija.

LARAZABAL GUDALORUAK, IKURIN ONESPENA OSPATU EBAN ATZO BEGOÑAKO AMA'EN AURIAN. ORA OR, ELIZKIZUN ONDORIN TXADON AURIAN.

Atzoko eguna euzko zaingotetan

Amar milla laurlekoko multea. - Umientzat eta gexoentzat esne latakoa. Belbillak atondutea, darabillenaren lepo izango da aurrerantzean, eta ez Gobernuaren.-Aranguren'go paper-olea.-Gracia jauna, osatebakuntza eginda. Artu dan urdai pilloa, zindo zindoa da. - Ereiteko aziak, Nekazaritza'n.

Erri-zaintza

Amar mila laurlekoko izun edo multa. Lagun bati, sendikide batek buru-tutako egingar baten, zuzen-zuzen ez ba'da ere, tarteko izan dala-ta, amar mila laurlekoko izun edo multa ezarfi ziola esan zigun atzo Oruela jaunak.

Osasun-zaingoa

Umentzako esnelako liburutuak. Ainbat auzi esku-artean erabili afen, izparrigiarako ez zuala ezei aitatzeorik esan zigun Labra jaunak.

Asturias'ko Osasun-Zaingoko zuzendari nagusi jauna etofi zitziola ikertzeria. Osakai batzen eske etori zan, guk ba-degula naikoa-ta.

Umuentzat esne batua lortzeko li-burutua datofen astelenez asiko ge-ra banatzen eta egoki eratuko degu-nez, ez da neuri-apurtezirik izango.

Guk danentzako izate nai gendu-ke esne ori, bea dutenentzat bakarik, baña, Lagunak dirala-ta, beste zer-gatirik gabe, liburutua ateratzeko agiri-idatzia ematen duten osalariak gogof zigotitak izango dira.

Efetzeta edo idatzi-agiriok, astele-nez, Doha Maria Diaz de Haro txai-deko Instituto Provincial de Higie-ne'n emango dituzte.

Zuzentza ta Gogo-Lantze-Zaigoan

Ateakabe-aguia

Arantzadi'lar Engartzi, "Kizkitza" zanaren etxera joan zan atzo Gogo-Lantze ta Zuzentzako Arduradun Leizaola'lar Josu Mirena, aren alar-gunari atsekabe aguia ematera.

Ikerak

Batzorde asko erdu ziran Zaingora Arduradun jauna ikertzeria. Ikerfota tik aipagarienak Ederti'ko (Bellas Ar-tes) zuzendari nagusiarena ta berta-ko batzuea.

Lagintza

Seguru - sariak

Autezikiko landoletara segurodun asko etortzen dira, Zaingo onek ora-itsu-oraintsu eman dien eskubidez, seguru-sariak jokatzeria.

Erri-lanetan

Eri-lanetako idazkari nagusi Urón-do'lar Eri-karta jaunak auxe esan zien atzo izparrakial:

Astigarabia jaunak agindu bat izenpetu du. Agindu ofek dienez, bein argitaratu ezkerotik. Udai, Batzaf, Langile-batza, eriketa batza, Izparrin-gi ta ostontzeokak belbilik erabili nai badute, euren lepo izango da di-ra ezbea'f eta belbil-konpontze guz-tiak.

Arduradun eta Euzkadi'ko Jauria-ri jaunak nai izan dute ori, belbil-geiegi dabilela bazteretan-eta.

Orela, Gobernuak ez du ainbat eral-guntz-eginbea'fik izango, belbilak di-rala-ta.

Aitaturiko batza guztiak, beraz, kontu egin bekiete dituzten belbilai eurenak bai'liran.

Gintza zaingoa

Atzoko jarduna

Aznar jauna bere langelan aurkitu gendun eta esan zigunez, goiza Zain-go-ko beste alnkideekin eman zuan goiza, bertako arloak arakutzen.

Aranguren'en ingilegi edo papelde-gian izan zala ere esan zigun eta iz-parrigiarako ingiak dirala-ta, pozik atera zala ingitegitik.

Ondoren agindu auxe eskuratu zi-gun:

Ikatz-artzako

Efekiñetako Batzaf Neufi-artzalea joan dan urteko azilako amaikagafe-nez eman zan agindua bide sortu zan. Lenagoko "Ikatz ekari ta zabaltze-ko" batzordearen ordeze sortu ere.

Batzaf ofi emandako eskubide bat-zuk laketzen didanez, lendakari jau-naren baimenaz eta Gintza'ko ardu-radun jaunaren buruz, auxe agintzen det:

Atalburu bakafa. Gaurtik auffera ikatz artzako eskubidea, joan dan urteko azilako amaikagafenez eman zan agindua bide sortutako Efekiñe-tako Batzaf Neufi-artzaleok bakarik izango du. Gintza'ko arduradun jau-naren menpetasun eta aginpideari dagokiolarik.

Bilbo'n, 1937'gnko. otsaila'ko 10' gnez.

Euzkadi'ko Jaurilaritzako lendaka-ri, Agite'lar Joseba Andoni.—Gintza'ko arduradun, Aznar'lar Jakoba.

Sorospide zaingoa

Osatebakuntza egin Gracia jaunari

Atzo-afatsalde, Gracia jaunari osa-tebakuntza "operazioa" egin zitela jakin gendun. Bepi-bepi jaso gendun izparr ta afitu egin giñan.

Goizean, beñepein, ezin obetoago ei zegoan.

Emakuntza beñak

Zaingoan jaso diran emakuntza beñak onetxe dira:

Gipuzkoa'ko U. G. T.'ko Arantzale -Batzak, 480 laurleko; Bermeo'ko Aga-te Deunetako abeslari jeltzale gasteak, 307.85; P. S. eta U. G. T.'ko irugafen gudalorak, 416.05; Portugalete'ko Sorospidekoak, 1.000; Zar jatetxeak, 100; 24.800 zenbakidun gudarik, 10; Rernandez Hidalgo'lar Jakoba'k, 50.

Danetara: 2.363,90 laurleko.

Salerosketa ta Orniketana

Santa'lar'ko batzara

Santander'ko batzaf baten izan on-doren, atzo etofi ziran Zaingo ontar-ko arduradun Aldasoro jauna ta Eda-ri ta Erosketako Zuzendari Nagusi Lasar'lar jauna, Asturias'ko Jauria-ri nagusi Belarmino Tomas jauna, eta Santander, Palencia ta Burgos'ko go-bernu-delegau Olazaran Ruiz jauna ere izan ziran batzaf ortan.

Zaingoratu giñanean, ez gendun Aldasoro jauna afapatu. Gobernu-ko lendakari jaunarekin zegola-ta.

Idazkari nagusiarekin

Atzo bere aginpidetako langelan agurtu gendun Atxa'lar Edorta jauna, Salerosketa ta Orniketana Zaingoko idazkari ez zuala esan zigun.

Asi beñan nago oraindik—jafaitu zuan—eta ikaspidean. Guzia nola joan oi dan astertzen nabil. Egin bea'f de-dan guzia Aldasoro Zaingoko ardu-radun jaunaren aburuz egingo det.

Janarietako zuzendariarekin

Gomez Beltran'lar Paulin, Janarie-tako zuzendari nagusiak auxe esan zigun.

—Gezur-mezur'etan, dabilizan ba-tzuei auffera artzera nato.

Nasan patata-pila edefik bai omen dago usteltzen, esan zuten oraintsu egun batzuk. Gezur biribila da ori eta gezur dala ondo dakigu Zaingo un-

takoak. Janarietako etortzen dan guzie-tan, lenbailen ofian zabaltzeko, bea dan lekura bialtzeko oitura det.

Berdiña da urdalarena ere. Nasan usteltzen dagola ta... ainbat gezuf. Nasan egon dan urdairik ez da egon usteltzen, urdairik onenetakoa ekari degu-ta.

Zaingoa ez dago inoren tentelke-ririk entzutzeke a inork ezer esan bea'f ba'du, datorela Zaingora. Artez-tzileak or diardute azkenengo gezuf ori edatu duana bilatzen.

Emendik auffera, Zaingoak gogof jokatuko du ta bea'f diran neufi guz-tiak artu—gañeratu zigun Beltran jaunak.

Ohe luteke—esan zigun azkenez— ofelako beñitxak zerba't lan lepora-tuko baluteke ta ez ofela jardun.

Nekazaritza

Azia artu nai duanentzat

Inor salerosle ta nekazari bazku-nak azirik jaso nai ba'dute, idatzi dezatela lenbailen Nekazaritzako Zu-zendaritza Nagusi ontara—Zuzenda-ritza Nagusi ontaraxe bakarik—zen-bat eta nolakoa nai luteken. Ofelaxe ornituko ditugu erosotasun guztiaz gaur Euzkadi'n ditugun beñak.

Ikerak

Zaingora erdutako iker-zaietatik aipagarienak bakarik izentatzen di-tugu.

Ona emen:

Egiluz jauna, Gordexola'ko endo-rea; Bilbao'ko Lugin-Batza; Tabira endore jauna; Abanto ta Zierbana'ko Alkartasuneko Batzordea.

Bost bidazti il

Berlin.—Berlin-aldean Junker egaz-kin bat jausi da ta bost bidazti il di-ra. Eguen-eguardian bota-alako eda-rak zirala jausi zan egazkiñot.

AREIK, BE, GUDA-BILDU'?

Bucarest.—Rumania'n eritat gu-ztientzat egingo dabez laspel itozalie-tatik euren buruak yagon dagiezan arpegi-estalfari bereziak.

Estalfari bereziok Set egazkin olean egingo dabez ta lateri-mofoi, olaeta-ko langile guztiak, emak-me ta gixo-nezko danak euki bea'f izango dabez estalfari bereziok.

Lenengo urteurrena

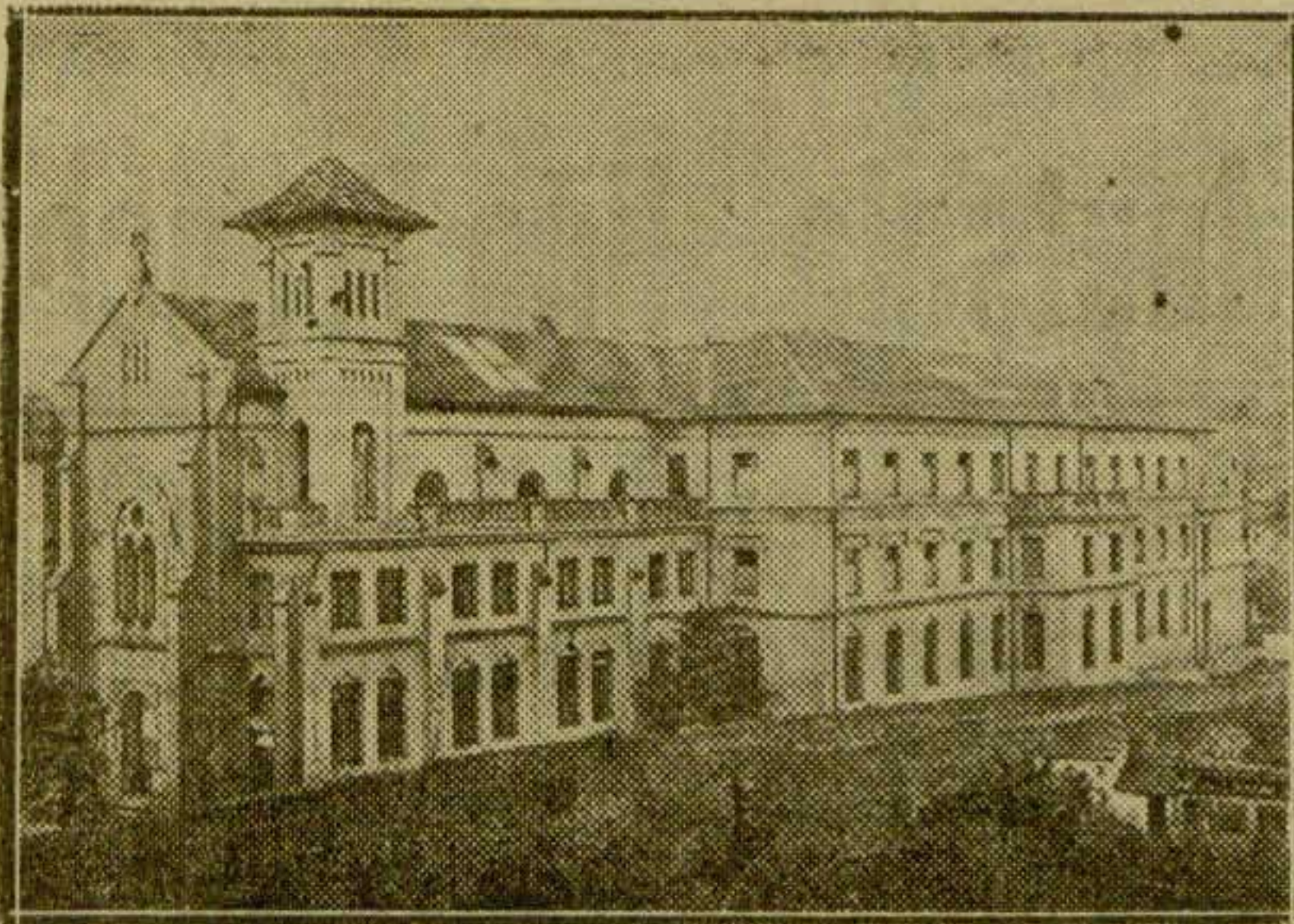
Leizaola eta Santxez'lar Karmel JAUNA

Rio Janeiro'n il zan, 1936'gko. otsallaren 14'gn. bere bizitzako 34'gn. urtietan.

IKURTON DEUNAK ETA DOIPURUBAREN ONESPENA ARTUTA

ESKUBITAR MIREN JOSUNE, EMAZTE SAMINDUA; KARMEL, SEMIA; SANTXEZ'LAR KANDIDE (LEIZAOLA'AREN ALARGUNA), BERE AMA; JOSU MIRENA, ERIKARTA ETA ISAKI, ANAYAK; ELAKUBIA'LAR JOSEBE (ESKUBIREN ALARGUNA), BERE EZKON-AMA; DERNYTAR PELIKENE (LEIZAOLA'LAR ENDIKAREN ALARGUNA), LOIDI'LAR MIREN KOROKO, AZPIAZU'LAR MIREN, ELEXALDE'LAR JONE ETA ESUBITAR JOSEBA KOLDOBIKA, EZKON NE-BA-AREBAK; LOBA, OSABA, LENGUSU ETA ENPARAU SENIDEAK.

Eskatuten dautse euren adizkidai otoi dagijela Jainkoa'ri aren gogo-aldez, BIJAR, IGANDEAN, ila onen 14'gn. Galdakano'ko ertxadona eta elliztxoetan, eta Busturia'n (Axpe ta Altamira'n) izango diran jaupak, ildakoaren gogo-aldezoak izango dira.

Gexotetxe jasekua auxe, Portugaleten aurkitzen da Marijaren otsenak deri: txoen lekaimak, gexotekin arduratzen diralarik.

Umiak jeltzaletu

Jeltzaletasunik bihotzean daraman emakumearen lenengo, biakuna umiak jeltzaletu da, umiaren bihotzeko baratz bigunean jeltzaletu astiro ta sakon eretia. Euzko-emakumearen gixarte-lanik onuratsubena, begikuea ta gurenean beratu da.

Umiak jeltzaletu... dasakestazu, emakume irakurle; zeintzuk ume? norberaren gurasuak dira zeregin ori leporatu biat dabenak edo geyenez be Batzoki, Euzko - Gaxteji, Emakume - Abertzale Batza, Euzko-Ikastola, ba, na gura... ez. Orez gaxtera, gura batzoki, jeltzaletu astirik ez daukagu eta astia eukila be asao, urun bixi gara, ta bidetan alperik asti gozia galitzen dogu.

Bedori ixan da, ene irakurle maia, neure asmuak; umiak batzokitik at jeltzaletu. Ume asko batzokitik at goyaz gura ez dabelako; beste asko atez jakelako; alaba; abertzaleen umiak ez diralako; ugariak asao bixi diralako eta ez giti euren asunetan batzokitik ez diralako. Batzokitik daraman umiak baño ez ba-geunkaz, ba, jeltzaletu lana ariña ta onura gitiakua litzake.

Geure etxiak batzoki ta ikastola bihurtzen ikasi dirak dogu. Iru-lau ume baño ezin jeltzaletu doguzala... eural jeltzaletu. Bijotze, n Jaungoikua'k emakumari ezari dautson estiz espainak

gozotzen ba-dauz, lu legofean euri ugari lez sartuko da umiaren bihotzean jeltzaletu.

Igazko udan neuk dakidan emakume batek kristinau-ikastiz irakasteko asmoz ogetamag nekato-mutiko batzaltzen ixan dauz etxeko atadjan afatsaldero. Eta ikastaro arein igali gozunk agiri-agiriak ixan ziran. Eta egiz emakume ak egijana, nok ezin dau?

Irakaskintza onen bidez (euzko-emakume gustiak egin dagien lana dala) jeltzaletu. Umiak jeltzaletu... batzokitik, irakaskintza osotu egin fen da onetara. Batzokitik eruan al dan umia batzokitik eruan biaz da, anafasun-usal gozoz aseta dan tokira jeltzaletu txiki-txikitik ikasi dagien.

Irakurle maia euzko-gaxte lanau egingo dozu? Umiak jeltzaletu... ori lanaren gofata; umia jeltzaletu... Euzkadi zorjontu. Eta gaur ihozko bihurtzen dogoz euzko-umiak. Maite-maite dagiguzan umiak eta al dogun eraz lan du dagigun euzko-umiaren bihotzua.

MAITE.

Ona emen gizon bat, bera ixan zan apa-ta zalako, giti-gitiak ezagutuen ebana. Bere idazlanak, oster, ludi gaxtera idatu ixan dira. Eta irakurteko zoria ixan da ben gaxtegi, gelduta esan ixan dabe: idazlanok idatzi ixan dabezana nor dan ezagutute ez dogunafen, jakituna da, zuzena da.

Arantzadi zuzena ixan da ixan be. Eskepera ez eskumara okeftu barik, erdiko bideetik ibili ixan dana.

Eta bein be okeftu barik bixi ixan dan gixona, il be, alantze il be; donokirako bide zuzenetik urten barik, Goyan bego.

Atzo, otsale 12'gaxtean ixan zan Arantzadi'ntz Ingartzi'ntz gorpua obratiza. Bixitazik erijotzara; itxeko send matetik jolbi-lexara ume batetik bestera jatsi ixan dan Ingartzi'ntz apalaren ilobiratzera, efi osua eldu zan. Eta efiaren aurteik Euzkadi'ko jantzaritza burubak.

Arantzadi'ntz Ingartzi'ntz uste bako erijotzian, Euzkadi'ntz jantzaritza jantzi dau. Batz be, baña, euzko-abertzaleak.

Arantzadi'ntz Euzkadi'ntz aldez egin ixan da ben lana, neunigia, ba, Euzkadi'ntz jeltzaletu axeratu zaneko ikurimperatu zan Arantzadi. Eta ordutik geyago, jeltzaletu bixi ixan da, jeltzaletu ilteko.

Kistafa ixan zan, Arantzadi, benetako uskuritza.

Eta uskuritza efiketa gaxterako, ba, kistafa erabili ixan daben idatze bati baño geyagori erakutsi ixan dautse, Ingartzi'ntz uskuritza bidia zein dan, eta uskuritza efiketa-gaxterako erabilta kaltegarria dala be.

Arantzadi'ntz Ingartzi'ntz lataria ixan zan. Lagidija ondo ezagutuen ebana zan, baña bai urteitza eta teologija ekijana be.

Ori zala ta, jeltzaletu ziran jaupari askorentzat, "Kizkitza" zanaren idazkorta, bildurgari bildurgaria ixan zan.

Efiketa, sakitan, bihotzik zinduenak edentuten dabezana ixan ta, efiketa oden ori jaupariaren bihotzetaraño be bein baño safiagor eldu ixan da.

Efiketek edenduriko dargayen sasta kua, "Kizkitza" zanak be, bein baño safi jago nabatu ixan eban bere abertzale-bijotz zinduan.

Egun baten, efiketa edenez kutsuta barik eozan begi gustijentzat eguberduko eguzkijaren ipizjak baxen argi eozan egi jak aldetu ebazalako, Cadena eta Elea eritxon otzain batek (G. B.), "Kizkitza" doibatzatza edo "excomunion"az zematut eban. Eta "Kizkitza", Arantzadi'ntz Ingartzi'ntz, bera zan kistafa zalako ta Elea xalxo ezebala be, buruba makurtu eutsan. Eta artzaren menpe autortzen zan "Kizkitza"ren buru-makurtze arek, Cadena eta Elea gotziana, arinkeriz "Kizkitza"ganatu ixan eban zema ta atera jasoten biatu eban, efiketek itxututa egin ixan eban okera ezagutuen.

Katolikoan alde ta aurka

Mexiko'n katolikoan kaltez ezarri zituen legeak, kendu egin ditue

Ta uskuritza guztiak oniritzi.-Alemania'n barriz, Kisto ez dala Jaungoiko diño nazitarrak.

KATOLIKOAK MEXIKO'N

Mexiko. — Veracruz-Latetia'n atzo gabaz txarizat etzi ziran katolikokultua gaxteratzen eban legeak. Neskalil gazte baten eriotza ta 70 katolikoren atxilotzea (euren artean abade bat, be, ba-da) aztertu egiazala agindu eutsan Bardenas lendarikari Efi-Zaintza'ko Arduradunari.

Orizoba'ko etxe baten, mezea esaten jazo ziran eriotza ta atxilotze ofek.

Katolikoak erasorik goian Veracruz luraldean ixan dabe. Katolikoan kaltez egindako legeak kentzea pozik ikusi dabe. Katolikuei euren kulturako ta nun-nai mezak esan dagiezan azkatasuna emeteko gertu dago Cardenas jaunna. Veracruz-Latetia'n onartu dan lege ofen antzekoak beste Latetia eta onartu dagiezan, be, alegiak egingo dauz Cardenas jaunak. Orairarte katolikoan aurka egin dan lehen aurka jokatu dabelako zigortuta eozan katolikoak, zigora kenduko yakue.

Igandez katolikoak egin eban batzafa legeko etsiko dabe ta batzafean egin ziranok azkatuko dabez.

Igandez etzaintzen eskuetan il zan Leonor Sanchez emakumea martiri esten daben katolikoak. Eta emakume ofen bihotz-opalmena katolikoak Mexiko'n ixan daben erasok anaitu daitzen auzi dautzalako zorianak emoten urfidutaki asko zuzendu daitsoe Cardenas lendarikari.

Igandezko yozokun negar-garia arakatera Gobernuak Orizoba'ra biatu dauzan ordezkariak euren arazoan ba-diñudun ta efiaren gortofen-edo nasteren bat sortu ez daiten zauritzen dogoz gudari-taldeak. Cardenas jaunaren trehetasuna-bide nasterik ez dala izango uste da.

1935'na-erako lenengo egiten diran eleizkizunetara lugin ta langile talde aundia Eleizaratu dala diño "Ultimas Noticias" katoliko ez dan izpafingiak.

Uzkurtz-auxia bere tokian itxi bear dala safi esan dan Cardenas jaunak ta Eleiza gaxteratzen mezak esaten laketu bear dala auzioi bide zuzenez juan daiten.

Lendarikariak zur ta begiramen aundiz jokatu bear dabela diñue, baña, ministro batzuk ta Latetia batzuetako beste buru batzuk be, Cardenas'en eritxioak ez dira-ta. Latetia batzuk euren buru jaeubetasuna dabe ta euren burujabetasunoi zapaltzeka uskuritza-azuzio Cardenas jaunak ezin erabagi ei dake. Batzuren aburuz lengo katez.

Deusto'ko Euzko Gexotegi'tik

Geruago ta ederago eta atsegingarjago iruditzen zaigu Euzko-Gexotegi onetako agintariak aufera eraman duen orain auzitza, nuan lan aguragari au. Ingandean amaitetako jauparen eragintza. Gexotegi, agintariak landara sartu eta bertako euzko - gudari talde batek indartu. Bai dirudi landara ofek gexotegi ontan uzala zabaldu dala. Gauza edera ta txalogaria benetan gexotegi onetako agintariaren lana. Izan ere biotzen benetako euzko-abertzaleasuna daramakitenentzat ez da gogoz gauza salik ta egin ezitxik. Benetako abertzaleasunak berakin go gogua, eta gogo ofen jabe danak, guzla lezake.

Ora emen auzitza nuana. Gexotegi ontan gudari asko afkitzen dira, eta beren artean kixtar benetakoak asko. Baño kixtar zintzo abek igandero jaupa entzuteko oitua ixan afen, askotan egin ixan oituen jaupa entzun, goizetik esaten zalako, eta beuren artean asko tamalez jauparik entzun gabe gelditu oi ziran Ikusirik bertan buru dagiten sendagileak gudari asko ta asko gelditzen ziral jaupa entzuteko gogoaikin auzi zuten asmu igandero goizeko amaitetan jaupa eraltze, eta baita eraltu ere. Eta ez nola nai, ereski ta guzi.

Gudari guzlok jaupa eraltze ori on-tzat artu gendun. Eta gaur bertako agintari eskerak euzko - gudari, eta euzko-gudari ez diran gudari asko poz pozez afkitzen dira jaupa ortara joa.

tolikuen-kalteko legeak zapaltzeko ta ausieka, katolikuei euren erlegio eginkizunak beteten lakelu ba'leutsot ixilik oha izango zan Cardenas jaunarentzat, be.

Orizaba'ko yozokumak bein -edo -bein auzio amabidean jafi dau ofaitiño.

Atzo emon eban azkezpene-bide 10.000 gixaxemek lortuko dabe azkatasuna, Mexiko'n eta atzerian. Azkezpene-bide euren lufaldera biurli daikezen artean ezagunenak 1929'gn. matxinada-buru izan zan ta orain matxinada-buru izan zan ta orain Canada'n dagon Escobar ta Texas'en dagon Pablo Gonzalo gudaburua doguz.

Calles gudaburua entzatz ta laguntzat ez dago azkespenik. Calles ta lagunok Aberi'ko bakearen jautiak doguzta.

KISTA' ZINISMENAIEN KALTEZ NAZITARRAK

Paris.—Alemania'ko irakaskintzan sortu dan auziaz "Le Croix" egunkariak idazlan bat argitatu dau.

"Ikastoletan zinismen katolikotikalen kaltez ixan dan erasoz ari da "L'Observatore Romano". Anhalt aleman estaduan artutako asmoen aurka gaxtaz jardun da. Asmo ori gobiernu naguzi nazitarrak on-tzat artu dautala dirudi-ta, irakaskintzari buruz jokara atzein dala esan gitei.

Liburu Deunak, literatura idatzi bezela jo oltuez, ta razista-arauz zuzendu ta aldatu bear ditue irakasleak. Kisto'ri gurutz deima kendu egingo daitse; aleman gixagurenen batzan sartu dabe; judioen orioimenak bano bikañagoko bai-zitun, judiotzat barik ipartar endako gizontzat artzen dabe Kisto.

Kistartasuna, gogai eta oldozketa askoren artean bat dala diño, Jaungoikobakokeria ta abendazaleasuna bezela.

Nazitafan irakaskintza ori, aberkoya, zinausale, ta Jainkoazunkereitsua da. Ta zinismen-ikastola baño nayago izan bear ei dabe nazitarrak.

Uzkurtzadun ikastolak zutik iraun dagien, aleman obispo katolikoak lanean gogor ari dira-dino izpafingi arek.

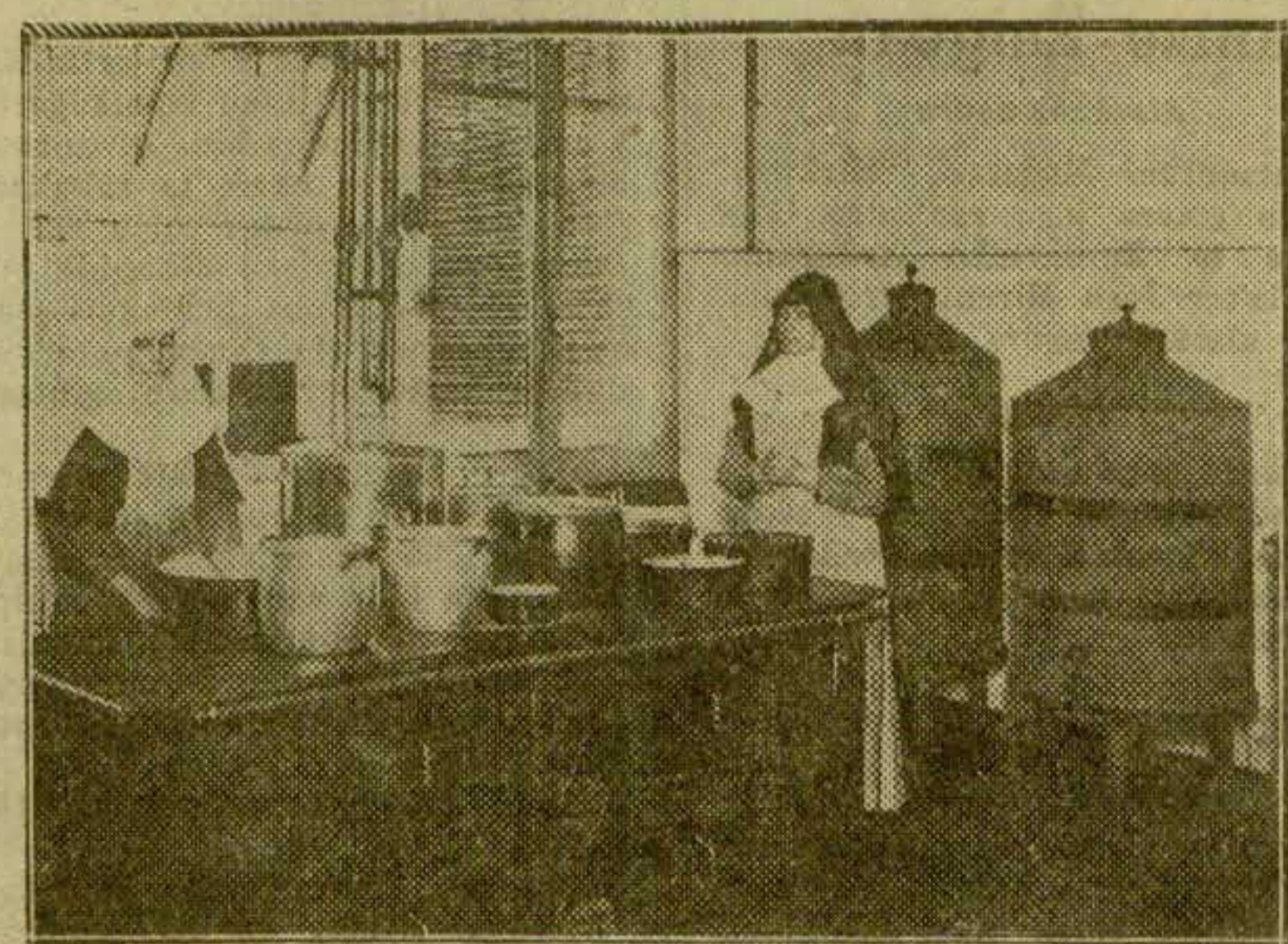
Legoa bete dedin eta gogoak baretuaz, erlijio arauz ar bakelsu erabagiteko dira alegin ofeik.

Iradan mila urtetan kistaf-kizubi bizi izan dan urten, baketa ta bizibidez zindoa izan dedin auferantzean be, uskuritza-azuzian, alkar-batasunez erabagi bear.

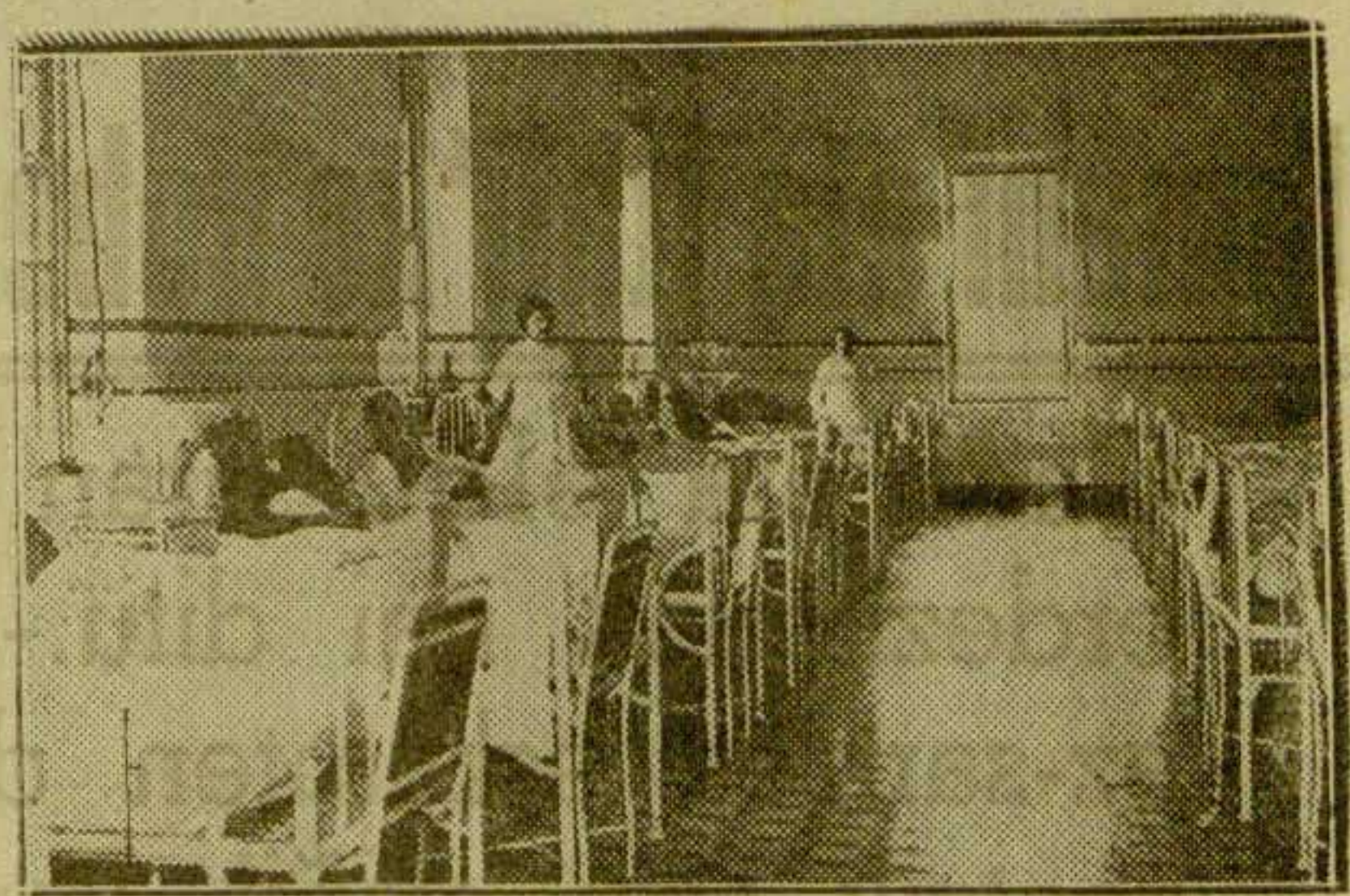
teko, bertan egiten dan itzaldia entzuteagatik.

Izan ere gogoleeneko malak, izlaria izaten degu gure izlari. Agite'ntz Estanislao alta. Izlari iajo ta argia. Ederki azaltzen digu bere itzaldietan euzko-otitaren izakera. Igara zan igandian birautzaz itz egin zigun garbi zaldiaz gure izkuntza euzkera birau gabeko izkuntza zala; esanaz egin zekalea euzkeraz biraurik jaurti. Eta euzkotarok, birau bat jaurtitzeko atzeritafan izkuntzan jaurti bear gendula. Zergatik? Euzkera onen "manixa" gabeko izkuntza dala. Itufitik dafotigun ur garbia lez garbi-garbia dala. Eta ala da jaupa bukatu ondoren, gudari batek zion beztari. Aizak i apalz ofen itzaldia oso arituta utzi nauk. Euzkeraz biraurik egin lezakela jaurti, eta odoltsen jafi eskero arazo aundia dik. Eta bestiak erantzun zion. Bai mutli. Ni ere len zalantzan niokan, baño argi ezagutzen diat orain ez dagoa euzkera bezin izkuntza garbirik ez Europa'n ezta ludi guzian ere. Ora of noraho lezeken euzko-abertzaleasunak. Gaur entzun degunez datofen ingandean il diran euzko-gudari alde Perosi'ntz ori abotsetako "Liberrame" abestuko omen dute jauparen bukaeran, gexotegi onetako euzko-gudariak. Ori, ori. Jafai aufera ta zabaldu euzko-abertzaleasuna emon ta alde gaxteran.

ANDONEGI'TAR KUIREKA.

PORTUGALETE GEXOTETXIAN, SUKALDIA.

PORTUGALETE'N, GEXOTETXIKO ARETO EDER BAT

EGUNA Paris'en

Hitler'en itzaldija makaltzuba ixan da

Doitsofren aspaldi onetako onk-dak ikusi ondoren eta Europa'ko bake-urduja goguan artu eskero, ez-kara artzen Hitler'en itzaldijari aurketiaz emoten gaxtazjagaz, eta eguna juan eta eguna etori, itzaldi ori entzuteko zabaldu zan zaletasuna.

Espana'ko eta Euzkadi'ko gudean Doitso'k ondoraño sartu dautala mutua ta guda ofetik zer atarako ete daben berak edo txafango, guda ofetik zer urtengo dan ludijarentzako, Hitler'ek itzaldijagaz jakingo zaletasun ziran itzaldi ori entzuteko zaletasun eozagatik.

Gu ez; guk bai-genkijan giti gora -bera zer esango eban, Tira; zer esango eban ez; baña bai zer gura eban. Ofegatik ez-kara artu bera itzaldijagaz.

Euzkotarok aufetiaz genkijan ofek zer gura eban, bere zifalkejak be aufetiaz ikusi doguz geure Aberia'n -eta.

Bildura, ba, bildura da gaur gixon askoren ugazaba-ta, bildura Hitler'ek esango ebana jakitiko. Urduri entzuteko ta bildurez arek esango ebana bustan luzia izango ebalakuan.

Eta zer? Zer esan dautu ba? Zer ikaragari agertu dautu Hitler'ek ludijari? Ezebe, diadaf andija egin eta

ukabila gora jaso bakarik; baña ludijaren gurea ezta ukabilagaz ta diadaf -otsagaz irabazten.

Ludijaren gurea egitad onakaz irabazten da. Inok mata gaxtean gura badogu, guk matatu biaz dogu bera lenengo, ta matasun-bidez jokatu ta ez zifalkeiz ta eralketaz inguratu guk mate dogula diadaf-otsaz diñoguna.

Hitler'en itzak be bake -zaletasunak dira. Itzak bakarik, baña bere itzak ezitira egitadaz bardintzekuak-eta.

Eztan mate berak diadafika goratzen dautan gentza. Ustelak dira bere itzak, orafartekua beintzat.

Gaur egun gaxtaztutubak igazten gagoz. Gaur ezingo da Hitler be nalsal egon. Latetia andiak bakia gura dabe. Egiz gura be. Gauza gaxtaz gaxetik matatuen dabe gizon eta luteritazko gentza. Orifatik dira gaxtaz gaxetik gaxetik Hitler'entzako.

Onen edo txafan, bakiaz edo gudeagaz ondutu gura dabe Hitler'en gude-zaletasuna. Eta Hitler'en itzak ba-lakal izan ba-diña, bestia; dautsen bilduregatik ixan da ta ez bere gogugatik.

Ustelak dira, ba, orafarteko bere itzak, eta gerokak be...

ZETARGI.

Gastia zutunik

Gixakijaren lau egokera azaldu gauzian, azala baño begitatu ez da, lekorla baño besterik so-egiten eza-dogu ez doguz gixakijaren gortuz-egokera; bañ, ikusiko: baña gura, mamiña begitatu ta so-egin gura ba'dogu, gixakijaren gogo-egokera be ikusiko doguz.

Onel be ixentau aguzan laurok dira, deungekeriz gauza onerako ilda, onari oratzeko nagikeriz etxunda, eta gauzez da; ezer egin-barik, inok dafanari jasefita begitko; beiauniko otoi-ka eta lanian zutik.

Gaxtarentzako laugafen au dala egokija esan-biak bez, baña beronen zija zerbait geitubago argitatu dautun.

Edozer be, ondo erabiltetokan, zekako dan jakin biaz ixaten da, bere elburu ezagutu biaz ixaten da, beste lan berari kalte-egin, eta bere bidez enparau be kalte eiaz egingo dautsalguko.

Egizau, edozeinek uletzen dauana dala-ta, iragiz argituz-biak ez da ta agirijago izango yaku elburu ori biaz biaz, eta zorjona emongo, dauana ba'da. Orduan bai, elburu ori albai argien ezagutu ta egikun gaxtaren buruban ixan biaz dautsa, zagusu eiaz, edo bertarako bida artu eiaz elburubaren zorjona galduta ta osz zoritxar dugu egingo dautsalak, elburu orotaroko egin ixan dana.

Onezker, itandu-biaz dogu: zGeltete da gaxtaren elburu biaz-biaf. Zeltia ondo ixatia egingo d-uan elburu-elburu?

Gixaki gaxtjentzat be elburu-elburu, ba bardin da, bestientzat dala ixan biaz ba gaxtarentzakua be, gaxtia be, enparau gixakijaz lez, gortuz eta ari-ma adimendunaz osoturiko irazakija da-ta.

Elburu-elburubak norbera osoz aseta itxi biaz dau. Geyago edo arego gaxtaz ba'da, bidian baño ez dala, oin-dio azkeneko ez dala eldu edonok datusana da, beraz, gixakija osoz asetu-ko dauana geyago ez aregorik gura bez ta biaz bezka itxiko dauana da gixakijarentzat, eta gaxtarentzat bardin, elburu-elburu.

Zein ete da baña au? Zorjion osua, besterik ez Bixi gaxtaren-artian ixan be, auxe da gure egari osua, eta egin eta asmetan dogun gaxtia onetarakoxe ba-ñ, ez dogu asmetan, eta egiten.

Eta au, nantxe dala, zorjion osua, bixi gaxtala, ihun jarugi ezinda, zerbait gozau-gurez egiten dogun gaxtia len garlan baño, apurtu bat baño eza-da be, zorjiontsubagauk ixtafien egiten dogu.

Agiri da ba, zorjion osua ludijon ez dan ezkerre gure elburu-elbururik, bertan ez dala; elburu au ikusi, ezagutu ta yaukun eraz eskutafian erabiltetko, ludiki, belok itxi ta gogua gora jaso -biaf dogula, eta gora jasotian zutun-du egin biaz gariala, eta gokuari jafetisfotetan, bietara makurtu -barik zutunik iraun-biaz dogula.

Eta au, batez-be, gaxtari yaoko, elburuaz azken jadetisiten dana dala-be,

ondo ibiltetokan, lenengo-lenengo ta auferengo biaz dana dala, jadetisfotetan arakutuko dan bide gaxtaren berak osoz agindu biaz dautalako, eta batez-be elbururak, bidian otuko gauzan asikieran, asikera on barik, azken onik ez dala pekez baño, Eta asikera gaxtia da, gaxtia ba, beste edoze-nek baño beago, elburu, zorjion osua goyetan dala, bekuak zabartuta gora-adi zutunik ixan, biaz dau.

Irakurle gaxtia: zeure buruba zorjion osoz zorjontsu ikusi gura ba'dozu, yauztun elburu jadetis gura ba'dozu, ez jafi zeure biotza bietako zorakeri-jetan, bixi zutunik gora-adi, biaz na-rastuta, alperik galduta baño ez zau egingo-ta.

Ez izatu bietarako baño gauza an-dijagotarako jayua zara, eta gaxtia zar-rialko gauza andijk egitia yauztu. Zeuk be uste au dozu. Bete egizu.

MONTXOR.

EUZKO GUDA-OÑETAN

Euri landurazko eguna atzokoa guda -oñetan. Gudariak bapere jardunik ez ebe-lan egin ezin-ta, oin batzuetan tiroketak izan ziran.

Elofi aldean kanoiez ekin eutsen are-riok baña luzaro, ez. Gureak erantzuna emon eutsela oitru ziranaz batera, naikoa eritxon-nubait.

Ordina aldean ikiluz eraso aldirik izan eban goizean, bañan lastef makaldu ziran. Elgeta'n izkilazkafez eta suaga banakaz jardun eban, eta Markina aldean bare samar.

Astefika'ra debafak eta ondarutaf lagun salak eldu ziran, andra eta ume, paxistak bialduak, eta baita Eibar'era be, gipuzkoaf aldra bat.

Oñen azalpenak beste toki baten dituzte, irakurle on.

Biar Euskalduna'n

"Euzkadi" egazkianaren aldeko pelota-jokaldiak

Biaf afatsaldeko iru ta erditan izango dira egunero, iragari izan ditugun jokaldi edefak.

Palaz: Orantia ta Pasai Intza, Somofstro eta Nafu I.

Efemontez: Lafafaga II ta Fitero'n aurka Abrego III.

Otaraz: Markina ta Aretio, Onaindia, Legata ta Aranburu'n aurka.

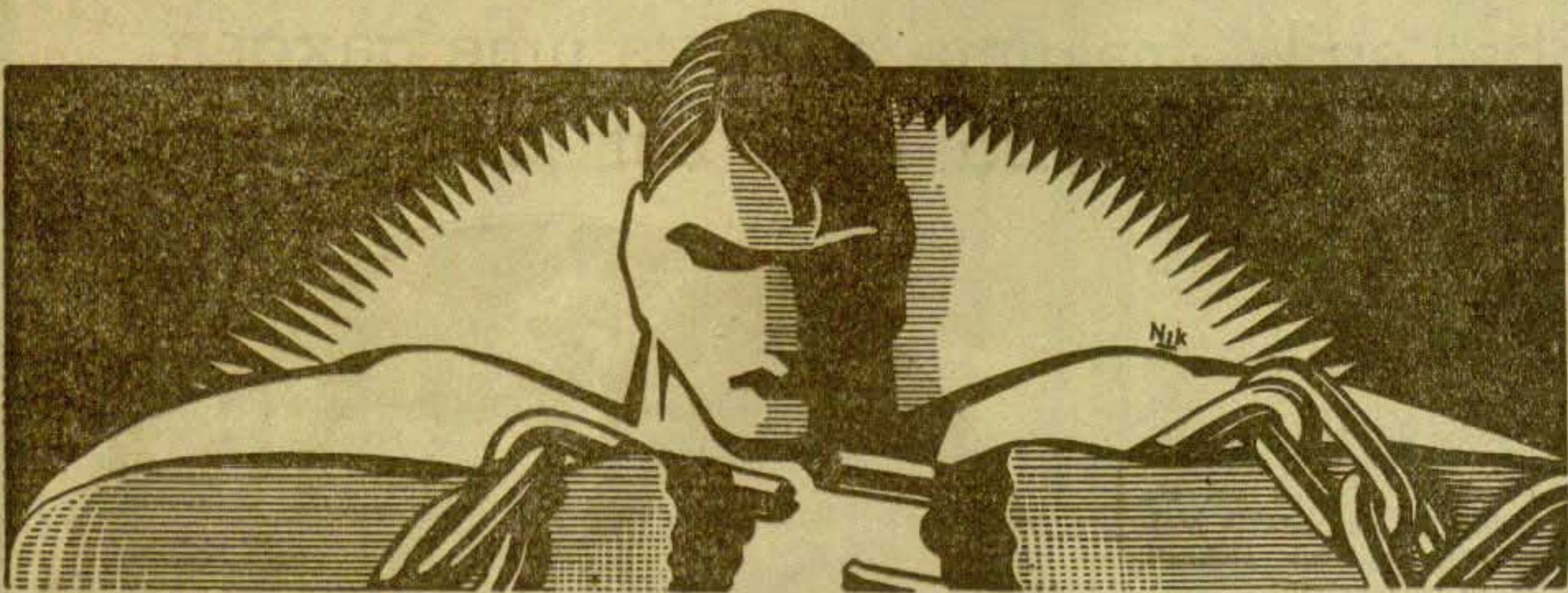
Bitartian "Basafi" bertsolari ospetsuak jardun dau.

Txartelak noiz amaituko dagozala jakin egin, irakurle. Ta ara joan nai baldin ba'dozu, azkar ibili.

Au, ori ta bestea

Ingeles Lege-etxean 200 aldun mutilzar kezka, Inglaterra'n aspaldion jayotza gitxi izan dala-ta.

Von Ribbentrop kolonia eske Londres'era.-Galerazi nai, baña adorerik ez.-Langille ingelesak alkartu nai komunistak. - Italia ei dogu kontrola ezarteko lenen eskatu dauana. - Ingalaterra'n burdiña gitxi. - Arcachon aldean itxasoan idoro ditue españar paxisten miñak. - Italiarrak artu eben Malaga, eurek diñoenez. - Beste izparrak.

Nekazaria'ri itz egin euzkeraz

Nere biotza oso poztuta arkitzen da ikus-
tan Bilbo maitagarri onetako izparrak:
edo "periodico" geyenatan nekazari a-
rak leku berri bat baduela, eta nekaza-
ri geyetaz, asko idazten dala.

Badirudi Euzkadi'k bere burua zuzendu-
teko, eskubide printza bat bereganatu
duenian, bertako semia nekazari eta zu-
enduak konturatu diradela bere azkara-
ren ituria nekazaria eta nekazari-tza dala.

Nekazaria bezala nere zorion agurik
beroa eta maitakofena bada, nekazari
arazotaz idazten duten denori,

Ni ere emen natof zuek asi duten
ba orotan ertz batetik, nere adimen eta
almen laburaren zuri laguntzeko, nere
idatzi txiroa jafi nayaz. Utziko al dida-
me sail orotan saften? Nik bayetz uste,

Egunero irakuritzen ditut nekazari ga-
yetz arkitatzen diraden ain bat irakur-
gi eta nere biotza asetzen dutenak denak.
Batzuek, eta oiek geyen bat itz egiten
dute nekazarien alkatzeaz; beste batzuek,
nekazarien lanagatik, eta beste batzuek
nekazariak ikusi beaf duenaz eta onak
beste era askotan,

Irakurgai oiek denak gutxi atseginak
bidalarik arantza zofotz soñeko ertz ba-
tan sañtuta egon ondoren, ateratzen gel-
ditzen dan samina uzten didate nere bio-
nean.

Zer dala ta? Ikusten det irakurgai
oiek denak ez bada ere, atsegitafan iz-
kuntzan (erderaz) idatziaz diradela.

O'laif B., "Mendizale", Iraurgi eta bes-
teren bat edo beste kendu ezker denak
erderaz ikusten ditut. Nere ustez nekaza-
rien biotz eta adimenara gure erakutsi eta
asmoak eramateko, berak bere sendi eta
lagunartean erabiltzen duten izkuntzan
itz egin biat diogu; eta au egin biat degu,
beste afazoi askoen artian, bi abek gatik;
bata berak ondu ulertu dezan zer irakur-
tzen duen; eta bestia, nekazariaren bio-
tzera eman dezagun, arako, orain afie
izan ez duen itxaropen ura zeña dan bere
bizikera gogofa biguntzeko eta berari bi-
zitzen lagundutzeko alegintzen diraden
anayak bageradela.

Arazo onetan zer ikasi edefa eman di-
gute Nekazari-tza Zaingo'ko agintariak
bertako lege eta aginduen befi emateko
agintzen ateratzen duten amabostetako
"Ereintza" rekin; zuzendari oyeri bijoakie
nere esketik beronenak beren erakutsi ede-
agatik. Nik uste det bertan degula leku
egokia Nekazari-tza arazotaz geure
iritziak agertuteko, au eginik bateti jakit-
un jafiko dirade jakitun Nekazari-tza
Zaingoak ematen dituen agindu denak,
izaten geradela "Ereintza" apain ofen za-
batzaleak.

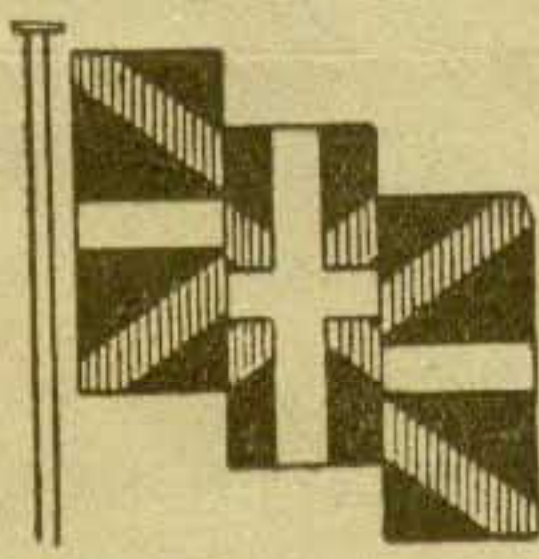
Baita ere emen degu eguneroko, egoki
egokia dan EGUNA gutzia euzkeraz ar-
gitatzen dana; eguneroko onen bidez
zabaldu ditazkegu gure iritzi denak, ne-
kazariak beren sendietan irakuritzen du-
telarik, luf landuan egiten dan aña be-
zala izan dedin.

Euzkeraz idazteko esatean ez det esan
nai erderaz ez dala idatzi beaf, ez gut-
tiz beste aldera jafatu dezazutela orela
idazten, bañan alik gejen bat izan dedila
kaletafentzat oiek ere jakin dezan zein
gogofa eta gutxi aintzakotzat artua izan
dan, bertako agintarien aldetik Euzkadi'ko
nekazaria.

Itz egin zayogun bada nekazariari euz-
keraz, batetik obetoago ulertu dezan es-
aten zayona, eta bestetik lenago, nion bezela
bere biotzean sortu ez dezagun arako za-
yona, eta bestetik lenago, nion bezela bere
biotzean sortu ez dezagun arako erderaz
"antipatia" esaten zayon gaur ura; bes-
tetik befi izanik nekazaria gure izkunt-
za txukun eta maitagarrian, gure esayen
erazo, denetarik orain arte gorde duen ku-
txa gurgaria, bere ezañetan egun eta
une denetan erabiltzik idazleak izanez de-
zaten erua, nekazaria erdelduntzen.

Ara baita agertu nere iritzi, nere de-
nak bezela txiroa bañan gogo on gutzia
rekin agertua.

EZTANDA

Andik eta emendik

Trotzky'ren igarkizunak, Rusia'tzaz -Vaticano ta Italia'ren
adizkidetasun urteurrena.-Eden opor-egunak igazteko asi
barik, Londres'era.-Ez-sartze batzordearen batzarra, alpe-
reko.-Portugal'ek ez nai iñor bere muga-zaintzale.-"New
-York Herald" en España'ko izparrak.

VATICANO ETA ITALIA

Roma.—Egunean izparrak gaitzak gai
batetaz jardun eben, egun gogoangaria za-
la ta.

Vaticano'az italiar estadia adizkidetu
aneko zortiafren urteurrena zan ila onen
irgarfen.

TROTZKY'REN IGARKIZUNAK
New York.—Brisatf nastezale porokatu
Trotzky'ren artikulu bat irakurri dago, So-
viet erusitara eta Stalin'en aginpidetza las-
te be lastef poto eginda geldituko ei dira.

EDEN, LONDRES'ERA LASTERA
Londres.—"Costa Azul" aldean aste bi
atsedendutera joan zan Eden jauna, ari
hak arin itzuli beafa izan dau, "oan eta
andik egun gitxiak.

Opor egunak igazi barik itzuli dala-ta,
zuzumutua ugari dabil "iketalarien af-
tean.

España aldean Jazera estuak ei dala
Aleman eta italiar gudariak egunean ba-
ño egunean geyago eldu ei dira España'ra.

Gertuera ontaz, Eden'en itzulpunak ba-
du-la zer ikusirik diño.

NEW YORK "HERALD TRIBUNE".
REN IZPARRAK

Valencia.—Gudari-agintaritaritza
baita ta koldartu bage gefeeri eustea
izan dira Malaga paxisten-mende
jausteak ekafi dauzan ondorenak.

Julio Alvarez del Vayo Laterfi-Zain-
go'ko Buru ta Guda-arazuen ardura-
dun danak orixe adierazo dau azke-
nengo jardunean. Alkafen-arteko asa-
feak laga ta gudea dala gutziok izan
beaf doguz buruaste ta ardurea ta
paxisten-arerio gutziok alkatu egi-
zala eskatu eutsen. Madrid'ek paxis-
te eustea mirari ez zala ta beste alde
gutziok, be, edu ori egin daikela
azaldu dau. Alemandaf asko ta asko
España'ratu zirana, be, esan eben ta
alemandafok eldu diralako jausi da
Malaga.

Gibraltar ipar-sorkaldean orain
amabost egun lufertatu ziran guda-
rien-laguntza artu dabela Malaga
uste dabe eri-aldezliak; gudari oiek
itxasalde-zeaf banandu ebezan. Egu-
benez Alora-aldeetik asi zan erasooi
ta gerotxoago Marmella'ko guda-oñe-
tan. Larunbat-ekero guda-gai ta gu-
da-tresnak atara eipezanak ateraten
eta atera ezin eikezanak apurtzen asi
ziran ari-aldezliak.

Eri-aldezliak "Xauen" itxas-ontzi
suagalaria ta "Artabro" Amazonas
-osterarako orain urte bi egind-ko
itxas-ontzia, paxisten mende jausi ez
eteizan portuan bertan urperatu ebe-
zan. Gasolina ta petroleo ontziak, be,
EZ SARTZE BATORDEAREN ALE
GINAK

Londres.—Ez sartze batzordeak batza-
ria izan dau, ta iru ordutan jardun dabe esta-
baidaka laterietako ordelariak.

España'ren lufalde ta itxasertzetan zain-
tzale ta jagolak ezafi ta zein bidez jokatu
beaf daben erabagi nai zan o'ue.

Alpefeko jarduna izan da, ordea.

Portugal'ek bere mugatzen ez dala eze
tariko zaintzalek oniritzik, esan dau, eta
erabagirik ez dabe afu, batzaf ofetan,
satu egin ebezan.

Larunbatez ta igandez Malaga'tik
Almeria'rako bideak bete-bete egin-
da egozan belhilez. Almeria gonbu-
ruz beteta dago. Len berak 50.000
mila biztanlen eukazan eta orain
250.000 mila. Iges eginda Almeria'
ratu diranok beste uri batzuetara ba-
mantzeko alegiñak egiten diñardue.

Guda-oñetara atzera biurtu beaf ez
daben gudariak izan ezik, ostingo
gutziak izkifurak emotera beartu dauz
gobernadoreak. Orain egin dan gu-
da-oñin bafirik ez dabe igaroko pa-
xistok.

Madrid.—Valencia'tik Madrid'era
duan bitxabala eurentuteko paxistak
asi eben arasoaz ito-eginean eukela,
Ciudad Universitaria'ko guda-oñetan
eri-aldezliak asi dabe joaldia ta Pa-
rque del Oeste saila oso-osorik euron-
gandu. Izparrak-batek bere begiekaz
ikusial izan ebenez Madrid'tik Va-
lencia'rako bitxabala ez dago paxis-
ten mende; Madrid'tik 16 milara da-
gon Arganda efragino belhilean os-
terea egin eban ta Arganda'tik aufera
oso-osorik eri aldezliak mende dago.

Arganda'ko zubira-orduko dagon
unekada batara paxisten suagak eta
tiroak eltzen dira ofatiño. Bitxabala-
ren eskumaldean atzeraka daruez
paxistak. Jarama-gaiean, Arganda'n
dagon burdinezko zubi, paxisten
suaga ta tiroakafen. eri-aldezliak
mende dago. Zubi ofein-bila ibili di-
ra paxistok baña ez dabe lortu. Ar-
ganda'tik Valencia'rako bidera atze-
ra jaten dauan bide bateti, jauten
dira belbilak. Sei kilometro inguru
luzego egiten da Madrid'tik Valen-
cia'rako bideoi Arganda'ko zearpaa-
dea dala-ta.

Ondiño ibili daikenafan, Valencia'
rako bideoi m...deratu agiñean dau-
ke paxistak. Janaritan dabilzan bel-
bilak eta orain Alcalá de Henares'etik
jauten dira, beste bidean asi daben
joaldia bide onez ba-yuaku, bide ori
lortuko da oso-osorik, be.

Ciudad Universitaria guda-oñetan
aufera ta aufera eri aldezliak uza-
narte ta Madrid-biran paxistak ipini
daben esia asiguran egozanarte pa-
xist' Madrid'ko kaleak suagatu ebe-
zan. Erkala'ren egazkiñak areriak zu-
zitu ebezan eta Hospital Clinico su-
gatu eben.

KOMUNISTAK LABORISTEN-ALDE

Londres.—Datozan auteskundee-
tan laboristen-alde jokantea erabagi
dabe baltsakeri-zaleak. "Frente Po-
pular" batza sortuteafan dagiela ko-
munistok ori esan dabe.

"FRENTE POPULAR," IK SORTU EZ
DAITEN

Varsovia.—Polonia'n "Frente Po-
pular," ik sortu ez daiten alegiñak
alegin egiten dabez ta politika-alder-
dirik e dala beaf oi u egina nazi-
onalistak radikal-zoialistekin batu
dira.

ITALIA BAKE-BILA?

Roma.—Laboristen izparrak bates
diñoa gyzupetuz, guda-gai ta guda-
riak España'ratu ez daiten esi izan
daiten kontrol-legea ezarteko eguna
Italia'k bakatik izenlatu daua diño
"El Giornale de Italia" izparrak.
Ez sartze batzordea'k atzo egin
eban batzarrean ikusi zanez Italia da
España'ko mugetan berialaxe esia
ezafi nai dauzan Laterfia. Oindiño,
baña, esiaok non ezafi ez da erabagi.
Europa'ri yagokonez ta Europa'ko
laterfiak aburuz itxasertz ta itxaso-
zaintzea Ingalaterra, Frantzia, Alema-
nia ta Italia'ren guda-ontzi-taldeak
egin beaf leuke. Aburu ofen aurka
Russia dogu ta Mediterraneo Sarkal-
dean zer-ikusirik ez dauanafan, bere
matxinada-asmen eskabidez bere gu-
da-ontzi taldea, be, España'ko batza-
fak zaintzen ikusi nai leuke.

"Ez sartze" batzorde ofek esia
jafi orduko beste auzi batzuk be, era-
bagi beaf dauz.

FRANTZIA'KO DIRU-ETXE'AN

ZUZENDARI BARI?

Paris.—M. Lebeyne, Frantzia'ko
Diru-Elxe Zuzendari'k Zuzendari-
tza lagako ete dauan zuzumutua dago.
Frantzia'ko Diru-Elxe'k eta Di-
rutza'ko dabezan aldeak dirale-ta la-
gako ete dauen esaten da. Zuzenda-
ri Bandouin, Indo-Txina'ko Diru-
Elxe'ko Zuzendari-Nagusia edo Mu-
nich, Londres'ko Ordezkaritza'ko di-
ru-arezo arduraduna izango ete di-
ran diño "El Fígaro," k.

BURDINEA TA GALTZAIDUA URI

Londres.—Ingalaterra'ko guda-tra-
mankulu-gintzak atzerapena dau, bur-
dinea ta galtzaidua uri dago anglo sa-
lokietan eta.

TROTZKITAREN AUZIA

Moscu.—Kaukaso'ko 23 trozkitafan
aurka egun gitxiaren buruan asiko da
auzia. Trozkitaf ofein artean doguz
Rytshkof, Paris'en salerosketa or-
dezkarik izan zana, "Zarya" izparrin-
giko idazle da Wostoka ta Macharad-
ge Transkaukasia'ko Soviet-Batza'ko
lendakaria.

BAITSU LOTSAGABEEI SARIA

Milan.—Izparrak-Batza'k bere ba-
vara urteoroko saria Ginebra'n Ne-
guen aurka jagi ziralako atxilotu
ebazan izparrakiei emon dautsoe.

ITALIA'REN GARAIPENA

Roma.—Urtafilaren 6'an. 12.000
italiar gudari lufertatu ziralta ta Ma-
laga artzea italiaren garaipena izan
zala diño "Manchester Guardian" iz-
parrak. Lufertatu ziran gudariok
Malaga'ko guda-oñetara igofi ebezan.
Beste 60 suagaketao egazkin, ei da-
goz Malaga'n; egazkiñok alemanda-

rik dira. Alde bietan dirala kanpotar
gudari asko diño izparrakiei ofek.

MOZOLUAREN ONDOREN TXORIAK
Salamanca.—Catalujo, Italia'ko Or-
dezkaritza atzo eldu zan Salamanca'ra
ta jaun ofen auferan Falanjo'ko eun-
kada-talde berezi igaro zan.

GEROAGO TA GITXIAGO JAIOTEN
EI DIRA

Londres.—Ingalaterra'ko jaiote gilxi-
tzeari buruz jardun eben egubate-
nez Aldundian. Kastland aldun "zar-
zaleak" gizaxeme gitxitze ofek ogei
urtean buruan ondoren kaskarak
ekafi daikela ta Ingalaterra'ren gal-
bide etsi eban.

Beste aldun batek, oster, diputa-
dun artean 200 mutil-zaf izatea lo-
tsagarria zala ta zergaitik ez ziran ez-
kontzen galdetu eutsen. Izan zan an
bafael!

AN, BE, DANAK EZ DIRA KONTENTU

Londres.—Australia'ko guda-ontzi
batzuetan makiña-atalka paila izan
dira ta ifat-ariak, be, ebagi izan da-
bez. Nagusiak aitzien emon dabenez
eurez gogoz ez dabilzan lanak di-
ra ofeik.

OSLO-LATERFIEN BATZA'RA

Amsterdam.—Holanda'ko Gober-
nuak Oslo'ko Laterfiak Batzaferako
deia egin dautsoe Belgika, Dinamar-
ka ta Noruega'ri.

ALKA'REKIN ONDO KONPONDU DIRA

Txekoelobakia'k eta Alemania'k
otsailaren lenenogan Praga'n asi ebe-
zan artuemonetarik Egine bai sortu
da. 1927'gn. egune ofetxen-araaz
egingo dabez euron arteko saleros-
ketak.

Españar gudako izparrak-eta

Andujar aldean paxistak atzerantz.-Agindu estuak ezarri,
ta gaizkiñak zigortau.-Alas Rojas egazkin-taldekoen jardun
bikañak.-"Canarias" ta "Balears" gudontziak galdu-gor-
dian.-Parque del Oeste, errizalien menpe gelditu c'a.

JO TA KE, AURERA

Andujar.—Villafranca ixeneko gudak-
ruaz eta gaifera beste amasei taldek go-
gor jo dabe gudaketa baten eta Porcuna'
runtz doaz. Orain afie nai izan dabezan
lekubak artun dabez. Gudarijak kementu
eta alaitasun osuaz gudaduten dira. Ale-
gin aundiaz egiten dabezan afen ezin euts-
ts" atze atzeka duaz areriak. Izparrak
emoten doguzan aldi onetan erialdezliak
indarrik aufera ta aufera duaz. Areriak
bafurantz duaz eta bafuan batuten dira.

gor zigortutia, Aldi onetan biat bafekuak
ei dira lotsia jagon eta zuzentasun aundi-
jenian jafatu bifa.

EGUNDOKOETAN ASTINDU EBEZAN

Osera.—Aragon alde onetan bake baka-
tan doguz. Eri-aldezliak suagakaz gogor
astintzen dabez, bitxabal bat egin guran
agertuten dirazan taldiak. Eta asko zar-
ritu yakuezan.

JAI EGOKIA

Sastago.—Alas Rojas ixeneko egazkin
taldian royan jai oso polita ospatu da gaur
goixian. Bilbao F. P. ifadotzetik irakurri
da, Bizka'ko aldiriki baten idazlana.
Idazlan aretan argi ikusten da guda one-
tan egazkiñak daben garai bida. Idazlan
ofen irakurgaya. abots luze edo, altavoz-
tatik emon da, eta Alas Rojas taldeko eus-
tijak entzun dabe onen buru agintarijak
dirala. Gero agintari batek eta Alas Rojas'

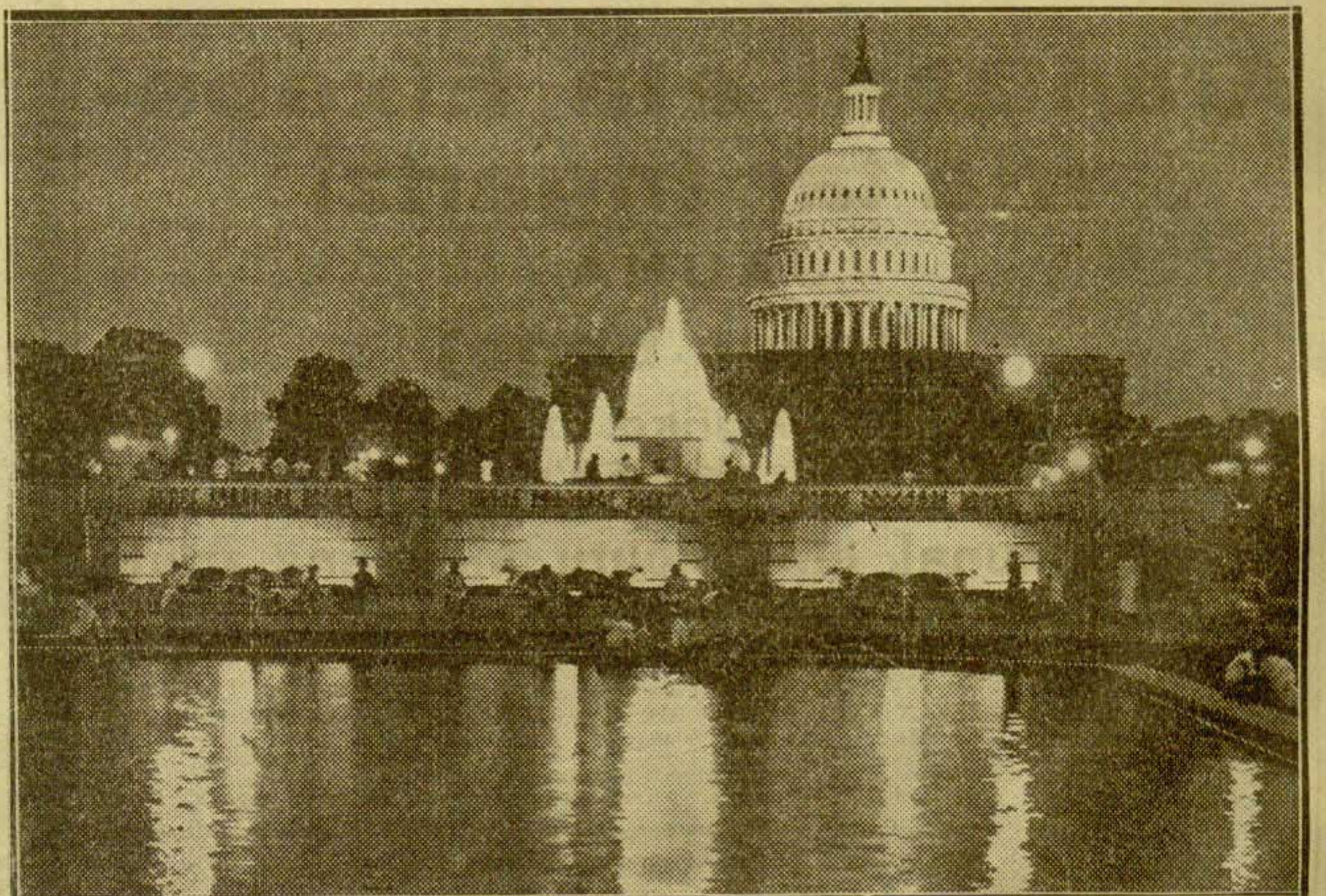
ek daben ifadotzetik itzalditxu bat egin
eban, Bilbao'tik entzutiafen.

"CANARIAS" ETA "BALEARES" URPERATU?

Almeria.—Efkal aldeko egazkiñak su-
gatu drbez "Canarias" eta "Balea-
res" asaldarijak guda ontzi lanurak. A t
suaga jausi ei ziran ontzi ofen befora ta
izpaf au agintarijak bayez u ez afen, it
ontzi bat urperatu zan zuzumutua dago.
Gibraltar'etik "Canarias" ondura juan
dala diño.

"PARQUE DEL OESTE" ERI-AL- DEZLIEN MENDE

Madrid.—Bein "Casa del Guarda" ixen-
eko etxia artun ezkerro eri-aldezliak es-
kuean geratu da. oso-osuan "Parque del
Oeste" gustija. Oñek garanti aundia dau-
ba, Ciudad Universitaria'ko azkenengo ar-
erijuan eferestuak, ija eskuratuta geratu n
dira.

Washington'go Capitol enparantzan au'kitzen dan ifuria ikusgafietaikua da gabaz. Jautgi edo Capitol ori, anglo La-
tefi Batzuetan lagidi etxia da. Geure Bizka'ko lagidia ofafitaz artu eben euren lagirik askoren ofafitaz. Eta geu-
re Legeaz jakintsubei omen egiteko, Bizka'ko ikurdi edo eskudua agiri da bertako aretorik nagusienan.

Emakume ta ume ugari datoz paxistak jaurtita

Ondarroa, Azpeitia, Azkoitia, Deba, Iraeta... Ainbat errik emakume garbi ta ume gaxoen bialtzeak ikusi ditue. - Ondarroa'tik larogetamasei urtedun atso iger bat jaurti dabe.

Ude betian agertu ziran atzo Lekeitio'bidan Ondarroa'tik bialdutako ume ta emakume abertzialak.

Bun ta amara Ondarroa'tik, bi Iraeta'tik, zortzi Deba'tik, amara Azpeitia'tik...

Emakumiok beragari ta ezegari izan dira paxistentzat. Abertziale izateko naito, eritit, jayotetxetik kanpora jaurtiteko.

Gabean aritu eben agindua. Ezer be ezin zeinkien etxetik atara. jantziak

ezik. Ordez, etxea garbitu ta gutza komandantziaren laga bialt eben.

Goxian, urtietan, efi osuak agur egin eutsen. Negara ta sotiña ba'zan emakume onen artian.

Afatoiak jaten Bilbao'ra, txikiña?, didaf egiten eutsen ango batek.

-Zeuen umien aragiak jaten?, besteak.

Eta emakumeak ofelakuak esan ta negarka agur egiten eutsen. Ekiña-

lean ainbesteraño zifestu eragin eutsen ba.

Astelenian etorteko geratu dira batzuk. Gau' tolosafak etofiko dirala jakin dabe.

Gure artera igaro diranean pozaren besarkatu doguz.

Erron artian larogetamasei urtedun atso bat.

Lekeitio'n bazkari sukua emon eutsen gosia astuteko. Eta umieri txokolate ta gozuak.

Emakumiok poz eta alaitasuna, Bilbao'ra etofit ta efi bake-baketan ta umore onet bilatu ebenian!

Eibar'era emakume ta ume geyago etofit ziran.

Amalan emakume, ogetabat ume, gixon bi... Ogetamasaspi gutitara. Donosti'ko bat, Elgoibar'ko bat eta bestiak azkoitia'k. Maltzaga'tik bialdu ebezan. Eta, koldarak alakuak, Karakate'tik su egin eutsen!

AZKENENGO IZPARRAK

Portugal'ek eztau oraindik erantzun.-Mussolini'k ezin izan dau barruko arrik eskutau.-Ameriketako ur-gorak.

LOTERIA

Valencia.-Gaur ospatu dan loterian 22.000.000 zenbakia onexek dira:

- 1.-21.834.-Madrid'era.
- 2.-19.588.-Murcia'ra.
- 3.-35.295.-Madrid'era.
- 4.-35.046.-Castellon'era.
- 5.-20.506.-Madrid'era.
- 10.907.-Jaen'era.
- 5.336.-Madrid'era.
- 34.878.-Barcelona'ra.
- 32.886.-Bilbao'ra.
- 358.-Barcelona'ra.
- 17.771.-Valencia'ra.
- 32.233.-Madrid'era.
- 35.346.-Barcelona'ra.

BAKIA GUDA-ONETAN

Madrid.-Gaur abertzialan Mijia gudalburua ikertu dabe izparrak, eta esan dautse gud-oin gutxiesten baktia nabaitzen dala. Izparrak batak gaban xandako gudakietaz itatu egin eutsen aien, Mjia jaunak erantzun eutsen. Paxistak Casa Guardia deritxana jaten giti ziran, baina gure gudariak erantzun eutsen bialt dan lez, eta orduan paxistak atze-atzeko egin bialt izan dabe. Gudaketa ori ospatu ondoren guda-oin gutxiesten bakti, izan da.

EFEPUBLIKAREN AURERAKUNTZAK

Andorra.-Efi aldeztien taldiak Clavellinas artun dabena bayeztu ta geratu da. Emetik oso osuan jaten da. Alcolea zubia. Aterjuriari ainar bad, egin vakazan. Baita iru "prisionero" artube. Onetarik bat, paxista ezaguna da. "Guardia civica" paxista urtetarikiua ixandakua.

Lenengo orduetik efi-aldeztien indarrik jokatuten dabe. Porcena ondo-ondotxuan. Eta efi baurantz duan geldigeldi. Cor-

doba'ko beste guda-oin gutxiesten efi-aldeztien darte aurera, udaketa gutsiya.

ZARATA TA ILAK

Marakayo (Venezuela).-Ikasien izkandila Gobernuaen aurka.

Txiñelak ikasien gaban jaurti ziran bayoneta agirit. Ainbat izan dira lida geratu diranak.

ASMO BARIK

Londres.-Eguzkin jokera aurkako tximist argi ikusketiak egin dira. Beraz urtjan aurka etofi leitekezan eguzkiak efi ikusketiak dira.

UR-GARAK

New York.-Mississippi ibayan urgorak New Orleans'era etdu dira. Uri onen be aldiak urpian geratu dira. Urtan goriak etxabe goitu on-erdi batetik gora. Beraz urgora onex ez ei dau egingo kalte aurdirik.

ITALIAR GEYAGO

Londres.-Agencia Reuter ixenteko izparrak zabalduteko izparragaz asko artetatu dira. Onex ezan dabentik, Malaga'n efiatun ei dira mile italiari. Onex italiar guda-ontzi baten ei dagoz.

JGES EGITEN DABE

Valencia.-Paxisten lapur ontzi bat ageritu zan gabian itxas-ertzean ariatzara zumbaketa batzuk jaurti ebazan. Ontzi aren atzetik Erkal aldeko batek urten eban eta onex egiten ipini. Efitik egindakazan suaga batzuk. Ezan ezer jazo.

GUDA-ONETAN

Madrid.-Gabeke bederatzijetan artun dirazan guda izparrak bereziak auxe dirue. Guadarrama suizkila eta suagadazko zumbaketa. ezetarikorik barik.

Efi aldeztien eguzkiak gudaketa bat izan dabe arerijaukin, oneri sasi eizako eratzi yakoe lufera. Pozaz gudalburuak bere atsegiña erakutsi dau. Gau' gure eguzkilarikak izan daben garaitzagaz oso pozuta dago ta zoriJonak emon bialtze aurkitu da.

Aranjuez'en efi aldeztien gudariak sendo jokatu dira, eta ederto eutsi arerijun aurraguriak. Malpika'n arerijun arretik anka egindako bat aurkestu da.

PORTUGAL'EN ERANTZUNIK EZ

Londres.-Gaur goxian batun dira Komitela Portugal'en erantzuna ikusteko, baina Lisboa'ko erantzunik ezala eldu ta atzeratu egin bialt izan eben.

PORTUGALDAFAK ASARE

Lisboa.-Portugal'ek on izparragaz gogor jaten dabe, "eztan ez sartzeko" Komitia. Au ogof jotia Soviet'eko guda-ontzi taldiari Mediterraneo'ra etofien itxien yakielako da.

ARA BARUAN TA EZIN ESKUTAU

Roma.-Malaga'n jaustia lenengo artun eban, Mussolini izan zati. Onex Franco'k bialdutako urtidazki bat artu eban, Franco'k ezetarik emoten ei eutsezan Mussolini'ri. Mussolini bere poza ondotsu agertu ei eban. Malaga'n jaustea.

Gaur gabekoa

Irradots euzkal orduba

Iru ekitaldian izango da, gabeko zortzi ta erdietan, mutrikua' erti talde azkaf batek eratu

Lenengo ekitaldia

1. "Jagi-jagi". Mutrikua' abesbatz-taldirak.
2. "Markesaren alaba".
3. "Mutil koskor bat".
4. "Odol gorituz", erikoi abestijak, Mutrikua'ko abesbatz-taldirak.

Bigarren ekitaldia

Olano'tar Txomin'ek laureskinezko erestaldia.

1. "Txanton Pipeñi", "Biribilketak", "Makil-dantzi" eta "Zortzikua".
2. Abaitua'tar Jasone anderahoak irakurita "Lore igara" Gaztelu Abaren olekija.
3. "Ituna" eta "Nik badut maite-teno bat" abestijak, Ulazia abots-zoliak abestuta.

Irugarren ekitaldia

1. "Festara" eta "Txomtxuna". Olano'tar Txomin'ek, laureskinez.
2. "Lenago il" eta "Lufarenpien". Ulazia abots-zoliak.
3. "Mendi - gain, ek irakurritako Markiegi'ren "Negaf Ulu" olekija.
4. Abaitua'tar Jasone'k irakurita "Solferinoko itsua" olekija.
5. "Euzkaldun jayo nintzan", "Itxasuen" eta "Guazan mendirik-mendi" Mutrikua'ko abesbatz-taldirak abestuta.

Amaya. "Agur, jaunak", laureskinez.

Gipuzkoan dauden gure sendien alde!

Iratiz zabalkundea egitea, beaf beaf-eko degu; beaf beafekoa Bilbao'n ta Bizkajan, baina zortzi mila bider beaf beafekoa Gipuzkoa aldiian.

Donosti'tik beafik ditugunez, E. A. J. 8 iratetxeko irati otsak, Donosti'a'n, ongi entzuten dira eta bai Gipuzkoa'n ere.

Bilbao'n bazkalondoko, eta afari afe ta ostian, guda befi eman, ta zer nai eresi io biar ba'dira, ara or Bilbao'ko E. A. J. 28 nun dagon, eginkizun ortarako egokia. Gauza bererako Bilbao'n bi irati etxe izatea alferrikakoa dala ustean gera, arin arterañoako lanetarako bat naldea da. Guazan bada bestia areriko mendean dagon arietara gure itxaropena bialtze eginkizunetan jartzeraz, andik on, entzuten dan ezkerre gure abesti, emen zer nola geran, gure jaurlaritzaz zerdan zabalkunde befi, Euzkadi'ko jabetasuna ta emengo egokiera ta abaf, Donosti ta Gipuzkoruntz itzultzeraz.

Emengo befi jakiteko, an dagon gosa asedodin, zortan ez E. A. J. 8 irati etxe arin ortarako an eferetko iratja itxia dagon orduetan, au dabilela

Euzkotar neska-mutiko jatorrak dozuz aurian dakusazunok. Antzerkigile ospatsuak be bai. Laistef Bilbao'n ikusi al-ixango dozuz antzokiren baten. Orduban esan dautzugu zeintzuk diran.

Baikortasuna

Aldatu ta itzuli: ainbat gauza, garrantzi andikoak, aspikoz gora, beste asko, ganora barik, ankaz gora, Auxe da guda onen boladea. ¿Onerako? ¿Txarerako? Ori Yaungoikoak daki. Ekaitza dogu aspaldi. Eta ekaitzak, ¿zer? ¿Gibel egin? Esakun zaafak alantxe diho: "ekaitzari gibel egio". Lepoa emon egio, esan gura dan. Baina gaur lepoa emonaz ¿zer? Gaur arpegia emon bear, bulara ta aufe-alde gustia, beso ta anka, aurertan-tza erabili bear Gaur lepoa emoteak eztau balio.

Erlegiño-gauzetan, abefi-arazoetan, gizaite gora-beeretan, orain arte geyegi yasan izan dogu, aguantau beaf izan barik zuzenez. Orduko biurkeri, zapalkei ta okerkerien bialtze eginkizunetako dala dala orain, ta ez txiki makala. ¿A demonioa, lengo geyegikeri gutien kitatugaria ointxe da-

bil, zirt eta zart, batera ta bestera, baster gutiak zulatu, birindu ta ezereztuta!

Egoera lafi onetan, estualdi izugarri onetan ¿zer, baikor ala ezkor, "optimista" ala "pesimista", adore barik ala adoredun. Itxaropena ala gogoa aulduta agertuko? Derigorak gara-biltz; ta, ta ustelduta aurkitzen dan latefi edo estadu bateri lotuta ego-teak tarteko egin gaitu, ta oraingoz, beintzat, neskatila motz ofekin dantzan egin bear. Franco ta Molaren so-nuan, gizon txatuf bi ofei gure so-nuan lertuta yausi eragin arte.

Afrontuak ikaragario yotan dau. Aterpea bilatu bear. Aldospe bat bear dogu. ¿Baña zeln da ta nun dago gura aldospa? Geure aldospa geugan dago. Geure begi, gogo ta biotzak barenagotu dagiguzan eta zenbat eta sakonago yo, aberiaren altzoa beroa-gu, maltzariago, sendago aurkituko dogu. Abefiaren zati bat, zati maita-garia, biotz bako faxistak zaputzetik oratuta darabite. oso-osoaan orotza noiz emongo berari. Pizti orien elotza geure aragian sartuta daukaguz. Aginkada orien mifa gorputz gutsiak somaten dogu, lartasunez nabaitzen dogu. Min eta atsekabe orek azinduko gaitu, abefiaren gorputz gutsi ir-darasko dau, losorosan aurkitu izan diran aberkideak irazartu ta esnatu-rik.

Aldean doguzan ugef, erdoi ta maketz gutsiak kendu daiguzan. Garbitu daigun geure burua, zindotu daigun geure biotz: guda anker onen surtan efi beitz gure erdoi gutsiak. Ta begi biak yosi daiguzan goiko tonforian, geure ikirifia, ger-gudariak beso al-tsuaz yasota dau! tonforian, araxe eldurik, geure mut-gi lokin guda santziagaz batera, azka nun itzitia bulaf zabalez yaurti daigun.

Alan egiteko gauza ba-gara, gure baikortasunak extausku utsik egingo. PAGADOT.

Biar arratsaldeko

terdietan, Euz-

kalduna pelotato-

kian jokaldi andiak

Euzkadi egazkin

alde.

ATARENE

Arantzadi eta Etxeberria'tar Ingartzi

JAUNA

(Goyan bego)

Bilbao'n, atzo, 1937'gnko. otsallaren 12'gn. il da, bere bizitzako 63'gn. urtietan

Ikurton deunak eta doipuru onespina artuta

BARANDIARAN'DAR GIXANE ANDEREA, BERE EMAZTE ATSEKABETUA. INAKI (JOSULAGUNA), MIKEL SABIN (JOSULAGUNA), ITZIAR, JOSEBA MIRENA (ATZERIAN), ESTEPAN, IMANOL ETA MIREN JOKISE, SEME ALABAK; USANDIZAGA'TAR INAKI; EZKON-SEMA; ILOBAK; AGURTZANE, AREBEA; EZKON-ANAI, BARENA'TAR GAL; LOBA LENGUSUAK ETA ENPARAU-KO SENDEAK.

Adiakide ta ezagunai bari mingotsau azaldutean, itakoaeren gogo aldezt otoi egin dagijela eskatzen dautse. eta GAUR, LARUNBATAN, goizeko bederatzietan, San Nicolas de Bari erixadonan aren aldeztzango diran ileta-otoiketaktara erdu dai-tezala eskertuak izango dira-ta.